

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנים

ממדינו ראש

הישיבה שליט"א

פרשת ואחתנן

שבת נחמו תשפ"ג

בלתי מוגה

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

ראיון עם ה'ברסלב'ר ברידער' בקול ברסלב

א גוטן חודש

א גוטן חודש א גוטן חודש

זה כבוד גדול בשבילנו שראש הישיבה שליט"א עלה כאן על הקו, ראינו היום קצת כמה שראש הישיבה היה עסוק בחדר ושאר הדברים, ורצינו בעזרת השם לעבור על כמה שאלות שיש לאברכים כאן בהיכל הקודש, ולא יוצא כ"כ הזדמנות לשאול את זה.

אדרבה ואדרבה, קודם אתן לכם מילה טובה, רבינו הקדוש אמר, ששנים רבות עברו על הרה"ק הרבי זושא זי"ע, ואעפ"כ היה תמיד באותו שלהבת אש כמו בתחילת התקרבותו, והרי בדרך כלל כשבן אדם מתחיל דבר חדש אם זה בהפצה או שאר דברים, זה מתחיל עם אש, ועם הזמן ההתלהבות יורדת, ולכן זה דבר גדול שאפשר להישאר, אתם כבר מצליחים שנה שלימה להמשיך עם הדבר החשוב הזה.

רבינו אומר בשיחות הר"ן 'ספרו בגויים את כבודו', שמכל החדשות שיש בעולם, נזעק כבוד השם יתברך, רבינו מתחיל בליקוטי מוהר"ן, איש הישראלי צריך להסתכל בשכל של כל דבר, צריך לחפש את הקב"ה בכל דבר, אנשים רוצים לשמוע חדשות, אבל צריך להיזהר לא לשכוח מהשי"ת, לכן זה כל כך חשוב מה שאתם עושים שאתם מכניסים בכל דבר את השי"ת, אם זה בהוריקן וברעידת אדמה, או בבחירות לנשיאות, או שאר פחדים שהיה בשנה האחרונה, אני כבר לא זוכר כל החדשות, והצלחתם להשחיל בכל דבר את השי"ת.

אני זוכר שהיה תקופה שמוהרא"ש כל כך רצה שיצא עיתון כזה ביבניאל, קראו לזה 'אור יבניאל' מוהרא"ש ביקש מהרב קליין מבני

ברק, שהוא יכתוב כל שבוע את החדשות שם, אני מצאתי 2 גיליונות כאלו בגניזה, יש לי את זה בבית, היה חדשות על רעידת אדמה, אז מיד קישרו את זה למה שכתוב בספר המידות על הטעם שמגיע רעידת אדמה, ואם היה חדשות שנחש נשך מישהו מיד קישרו למשהו בספר המידות שכתוב משהו נשיכת נחש.

כי זה מאוד קשה ללכת ולדבר ישירות לבני אדם שיש אלוקים בעולם, רק כשמישהו יבוא יהיה אפשר לדבר ככה לאנשים, האריז"ל כותב שפורים מתגלה אורו של משיח, ולכן אתה יכול לראות בפורים ששני אנשים מתחילים לרקוד שיש הקב"ה בעולם, אבל אם תדבר ככה באמצע השנה, יסתכלו עליך כחסר דעה, הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע אמר שלפני שמישהו יבוא, אם מישהו ירצה לדבר עם חבירו על זה שיש הקב"ה בעולם, הם יסתכלו בצדדים לראות אם אף אחד לא מאזין אם אף אחד לא צוחק עליהם, ובדיוק שם אנחנו נמצאים עכשיו, ולכן כשיש קו כזה שאפשר להשחיל בכל דבר את הקב"ה זה דבר עצום, אני רוצה לשמוע מה יש לכם לשאול.

אחד השאלות באמת היה לנו אם לדבר מחדשות כאן בקהילה או מחדשות עולמיות, אבל אנחנו כבר קיבלנו עכשיו תשובה, לדבר מחדשות העולם.

אוודאי, אני אומר את זה הרבה לאברכים בנוגע לסעודות שבת, כי לא כל ילד ולא כל אשה יכולים לשמוע כעת את דברי האור החיים הקדוש והרבינו בחיי, אתה יודע מה קורה בבתי ישראל אחרי הדגים? כל אחד תופס איזה מגזין אחר ונמצא על הספה, ויש שקט, כל אחד נמצא על כורסא אחרת, יש שלום בית ואין מריבות, תסתכל מה קורה בסופר מרקט כמה עיתונים

את זה בעשרים שנה אבל לא יותר, תראו מה הס"מ עשה, הוא התלבש באיזה חולק, ועל ידי זה מיליוני יהודים נהרגו ונעקרו מהיהדות, אומרים ששלושים אחוז מהאוכלוסיה הרוסית מעורב בהם זרע יהודי ירחם השם.

נחזור לסיפור, הקנטוניסטן האלו כבר היו מעורבים בתוך רוסיה, הם היו אוהדי רוסיה, אבל ביום כיפור התאספו לבית כנסת להתפלל, ואז אחד דיבר שם ואמר, הרי בכל בית כנסת מה מתפללים? מתפללים שהאשה והילדים יהיו בריאים, ושהפרה תתן חלב ושיהיה פרנסה, אבל אנחנו אין לנו אשה וילדים אנחנו נלקחנו לאמא רוסיה, ופרנסה אנחנו לא צריכים כי הממשל מתקצב אותנו, ומה יש לנו לבקש, אנחנו מבקשים רק דבר אחד: יתגדל ויתקדש שמייה רבה, וכל הבית כנסת התחיל להגיד יתגדל ויתקדש שמייה רבה, ופרצו בבכי עז.

היהודי הזה סיפר את זה בבית כנסת של הכלא, ואומר ליהודים שם, הרי חלקם נמצאים שם ארבעים שנה ושלושים שנה וכדו', על מה יש לנו לבקש, אין לנו כאן אשה ולא ילדים, לא צריכים פרנסה, הממשלה נותנת כאן אוכל, בואו נבקש דבר אחד, יתגדל ויתקדש שמייה רבה, היה שם כאלו בכיות, שאפילו המאבטחים שם בכלא בכו.

אני אומר את זה כאן לגבי הקו, שלא תפחדו מזה ששומעים אתכם יותר ממני, כי עיקר הנקודה זה לא לשמוע את דברי הראש ישיבה, אלא שיתגדל ויתקדש שמייה רבה, וזה גם הסיבה שהולכים להפצה, לא שרוצים שיסתכלו דווקא בחוברת שלנו, אלא העיקר שיתגדל ויתקדש שמייה רבה, והגליונות האלו יכולים לקרב יהודים להשי"ת, אבל מי שמוצא גליון אחר שמקרב אותו להשי"ת, וזה גורם לו לחשוב שיתגדל ויתקדש שמייה רבה, שיקרא את זה, ולכן כשיש כאן אחים שעושים יתגדל ויתקדש שמייה רבה, זה משהו ממש טוב, טוב, בואו נגיע כבר לשאלות שיש לכם.

הראש ישיבה העלה אותנו לרמה מאוד גבוהה, אנחנו צריכים לרדת קצת לשאול

קונים שם, ולכן אני אומר לאברכים שיספרו קצת מחדשות העולם בשולחן שבת, ושיכניסו שמה את הקב"ה, זה דבר גדול.

בחורים אמרו לי ששמעו הרבה שיעורים בישיבה אבל לא חשבו שזה נוגע אליהם, כי תורה ותפלה זה לא בשבילם, אבל כשיצאתי איתם לטיול ואכלנו סעודה וכו', הדיבורים שמה נכנסו אליהם חזק, כי הם ראו שאפשר להיות עם הקב"ה גם כשאוכלים בשר וגם כשהולכים לשחות, ואז הם קלטו שהם גם יכולים לעשות חיים ולחיות עם הקב"ה בזמן זה, ולכן הדברים האלו מאוד חשובים.

אני חושב ששומעים את השיחות שלכם יותר מהשיעורים שלי, אבל זה בסדר גמור, כי העיקר הוא דבר אחד: יתגדל ויתקדש שמייה רבה!

יש לי בעיה בדרשות שלי, שאני לא יכול לדבר אל האנשים דברים שאני לא נמצא שם, כשאני מתאמץ ללמוד משניות אז אני יכול לבקש מאברכים שיגידו משניות, אם אני מדבר אל הקב"ה אני יכול לבקש על זה גם מהאברכים, וכשאני רוצה שהאברכים ילכו לבקר אנשים בבתי כלא, אני גם צריך להיות שם, לכן ביקשתי אתמול שיקחו אותי לכלא.

ופגשתי שם אברך יקר מאוד, והוא אומר לי שבנעילה ביו"כ היה להם התעוררות מאוד גדולה, כי הוא נתן שם שיחה והוא סיפר על הקדושת לוי זי"ע שראה פעם ביו"כ שיש בשמים גזירה נוראה, וגילו לו שיש בית כנסת אחד ברוסיה שביטלו את הגזירה, זה לא היה רחוק ממקום של הקדושת לוי זי"ע, והוא החליט שבשנה הבאה הוא ילך לבדוק שם מה קורה, כשהגיע לשם הם לא נתנו לו להיכנס, זה היה בית כנסת של קנטוניסטים, אתם יודעים מה זה קנטוניסטיטן?

כן, הילדים שתפסו אותם לצבא.

כן, מסכנים, זה היה בזמנו של רבינו, רבינו אמר שאם לא היו חולקים עליו הוא היה יכול לבטל את כל הגזירה של הקנטוניסטן והקומוניסטן, ואמר שהוא הצליח רק לדחות

את השאלות.

כן, זה סיפור נורא, שמעתם פעם את הסיפור הזה? יש בזה לימוד עצום, כמה שהיהודים האלו כבר היו עמוק בתוך רוסיה, הגיעו למדריגה שלא רוצים כלום כי אם שיתגדל ויתקדש שמיה רבה, איך לנו אשה ולא ילדים ולא צריך פרנסה, העיקר שכל העולם ידע שיש בורא עולם.

נתחיל עם כמה שאלות שהכנו לעצמינו, ידוע שהיו צדיקים שהיה להם את הדבר הכי חזק שבזה הם דיברו ולחמו, למשל הרה"ק מסאטמאר היה הכי חזק במערכה נגד ציונות, אני מגיע מתולדות אהרן ושם היה הכי חשוב הצניעות, רצינו לשאול מה צריכים התלמידים של הראש ישיבה להיות חזק בהם?

לחיות עם הקב"ה, לדעת שיש הקב"ה בעולם, לדעת שבן אדם אף פעם לא לבד, ועל כל דבר שאתה רוצה אתה יכול לבקש מהשי"ת, ולחפש כל יום מה טוב אצלך ותודה על זה להקב"ה.

זה מתנה שקיבלתי ממוהרא"ש, כי הייתי בטוח שחייבים לצום ולעשות גלגולי שלג, וחשבתי שיש כאן תחרות בעולם להיות צדיקים, ורק בודדים יצליחו לעשות את זה, ידעתי שסבא שלי הצליח לעשות את זה, אבל חוץ מהבודדים האלו אף אחד לא יכול לעשות את זה, מוהרא"ש לימד אותי שהקב"ה איתי ואני יכול לדבר איתו, ואם עשיתי טעות אני יכול לדבר אליו ולהגיד לו, שאני לא מלאך, אני רק בן אדם, ואני רוצה להיות טוב, ואם אתה מרגיש שהקליפות סובבים אותך ואתה רואה רק שלילי, תתחיל לחפש חוט של טוב, תתחיל להגיד תודה שאתה נושם, תודה שאתה מצליח ללכת ולעבוד ושיש לך אשה וילדים, ואם אתה מרגיש שכל העולם הולך ליפול והמצב נוראי תתחיל לחשוב מדברים חיוביים, לפעמים בן אדם נתקע בחשיבה של דברים שליליים, וזה כל הנישה של רבינו, כי העיקר הוא שיתגדל ויתקדש שמיה רבה, להביא אנשים להקב"ה,

אני מקווה שהבנתם.

רצינו לשאול יותר, אנחנו יודעים מה צריכים לעשות, אבל כשמישהו פוגש אברך מהיכל הקודש מה הוא רואה עליו.

את זה רואים כבר היום, כשאני פוגש אנשים מהמשפחה שלי, הם חסידי סאטמאר, אם אני מזכיר את הקב"ה, כגון כשאני אומר ברוך השם, הם מיד שואלים, אה אתה ברסלבר? או אם אני מדבר מאמונה, מישהו שואל אותי, וכי אתה חושב שרק בברסלב יש אמונה? הרי אני לא אמרתי כלום ברסלב, רק זה צועק מעצמו, רבינו אמר שאם ידברו ממנו יקבלו הרהור תשובה.

מוהרא"ש היה אומר בשיעורים, לא ראיתי את זה אף פעם, אבל שמעתי את זה ממוהרא"ש, ואנשי שלומינו זוכרים את זה, יש באמריקה מפעל גדול של לחם שנקרא משהו לחמי לואי"ס, לואי היה יהודי יהיה לו מאפיה גדולה ללחם, והיה לו כזה סלנג באנגלית 'אתה לא צריך להיות יהודי כדי לאכול את הלחם של לואי', כי זה לחם טוב וכולם יכולים לאכול את זה, אני לא יודע אם היום קיים הלחם הזה, אבל מוהרא"ש היה אומר 'אתה לא חייב להיות חסיד ברסלב כדי לדבר עם הקב"ה', אבל זה מה שמוכרים בברסלב, דיברת על הרה"ק מסאטמאר, זה נכון שהוא לקח את הקליפה הציונית ולחם איתו, אבל האם צריך להיות היום חסיד סאטמאר כדי להבין שמה שהערב רב הקימו בארץ ישראל אינו אתחלתא דגאולה, כל אחד מבין את זה, זה נכון שהוא לחם על זה, אותו דבר זה בצניעות בתולדות אהרן, אתה לא חייב להיות חסיד תו"א כדי ללכת בצניעות, וככה זה בלדבר עם השי"ת, אתה לא חייב להיות חסיד ברסלב כדי לדבר עם השי"ת, אבל זה מה שיוצא מחסיד ברסלב.

לפעמים אני נכנס לאיזה בית כנסת לא מברסלב, ושואלים אותי, למה אתה כל כך שמח, אני עונה לו בחזרה שמותר לו גם להיות שמח, זה לא רק לברסלב, האם עניתי לכם על השאלה? אם לא עניתי ברור, תצבטו שוב.

מדברים מהמופתים שלי, אבל כשהיה חי היה צריך לדבר מזה, כי ככה אנשים הגיעו לבית מדרש להתפלל, ועל ידי שידעו מופתים מהבעש"ט הם עזבו את הנכרית והתחתנו עם יהודי, אבל אחרי פטירתו זה כבר לא נוגע, וצריך לדבר רק מהגילוי אלוקות שהוא השפיע בעולם.

אותו דבר היה ביבנאל אצל מוהרא"ש, הוא הראה ליהודי ספרד מופתים ורוח הקודש, הוא היה אומר לאנשים שהם מצפים לשמחה ומה יהיה להם, כששמעו את זה, זה מיד תפס אותם, והתחילו להקשיב לו ולהגיד משניות, כי קשה להגיד לבעל תשובה שיתחיל להגיד משניות, אבל כשרואה שעושים מופתים הם מקשיבים ומצייתים.

אבל עיקר אמונת חכמים זה להאמין שאם הצדיק אומר שאני יכול לעשות תשובה, ושהלימוד התורה חשוב בשמים, אז אני יאמין לו, וכשהוא אומר לי ליטול נטילת ידים וללכת למקוה ולהניח תפילין רבינו תם, אז אעשה את זה, ואם לא אדע שלצדיק יש כח גדול לא הייתי מקשיב לו, כי זה נראה דברים צדדיים ולא חשובים, ורק כשיודעים שצדיק אמר את זה מקשיבים לו, אבל אין שום תכלית בזה שמדברים שהצדיק נמצא בשמים והוא עושה מופתים, אם זה לא משנה אותך.

זה מאוד מעניין, הראש ישיבה אומר שרק בחיי הצדיק זה מתאים לדבר מהמופתים ולא לאחר מיתתו, והיום רואים הפוך, שכשהצדיק חי לא מדברים ממנו, ורק אחרי פטירתו מספרים את המופתים.

זה כבר משהו אחר, כי בזמן שהצדיק חי יש כח גדול של התנגדות שהס"מ מציב, כי הוא מפחד שהצדיק הזה ישנה את האנשים, לכן הוא לא נותן שידעו מהצדיק, אבל אצל מוהרא"ש כיון שהוא חי גם היום והספרים שלו עובדים חזק, לכן הס"מ שם התנגדות גם היום, אצל כל הצדיקים ברגע שהלכו מהעולם נגמר כל המחלוקת נגדם, אבל אצל רבינו ור' נתן ומוהרא"ש המחלוקת בוערת עד היום הזה,

יש שאלה שאברכים רוצים לשאול, מדברים כאן הרבה על אמונת חכמים ואמונת צדיקים, האם צריכים להאמין שהצדיק יודע הכל ורואה הכל, ויש לו כח יותר מכל יהודי אחר, או שצריך להאמין שהצדיק יכול לעזור לי, שהצדיק יכול לקרב את היהודי לרבש"ע?

שני הנקודות נכונות, אבל העיקר הוא מה שנוגע לבן אדם עצמו, כי למה הקב"ה עשה את הדבר הזה שנקרא 'מופתים' אצל צדיקים, שהצדיק גוזר וככה זה נהיה, כי העיקר זה לא המופת, אלא העיקר הוא שהצדיק יביא אותך להקב"ה, אבל יש אנשים שזה לא מדבר אליהם, ולכן אומרים להם תקשיב לדברי הצדיק, אתה יודע מה הצדיק יכול לעשות? הוא עושה מופתים, ואז הבן אדם יקשיב לו, הוא מבין שהצדיק משנה בריאת שמים וארץ, הוא אומר על מישהו שיהיה בריא והוא נהיה בריא, וכששומע שיש לו כח עליון הוא יקשיב לו, ואם הוא יגיד להניח תפילין וללמוד משניות אז הוא יעשה את זה, כי הרי לא רואים בעולם הזה את ההצלחה של הבן אדם שלומד תורה, אנחנו בגלות, ושכר מצוה בהאי עלמא ליכא, לא רואים שמי שלומד ומתפלל מקבל כאן את השכר, כי מקבלים את השכר למעלה, ובן אדם רוצה את העשירות כאן למטה, ואז הבן אדם עושה חשבון, אני הרי רוצה עשירות, ואם הצדיק יכול לעשות את זה, אז אקשיב לו.

ר' נתן כותב בשיחות הר"ן בס' רמ"ט: אני יכול לספר מופתים מרבינו איך שהוא שינה את הטבע לגמרי, אבל אין דרכינו בכך, כי המופת העיקרי של רבינו זה שהצליח לשנות את החיים של הבן אדם, שיתחיל לחשוב מהקב"ה ומהתכלית, כל כך קשה לפעול אצל אנשים דברים פשוטים כמו להגיע הביתה ולעזור ולהשקיע בתוך הבית, לאנשים אין כח לזה, אבל כשהבן אדם יודע שהצדיק יעזור לו ויעשה לו מופתים, זה יעזור לו לחזק את האמונת חכמים, אבל לא להישאר עם המופת.

הבעל שם טוב הק' זי"ע הגיע לתלמידיו בחלום לאחר פטירתו ושאל אותם למה אתם

וכשפתחתי את הישיבה, לא חשבתי בחלום מה שיהיה היום, כל יום חשבתי על אותו יום, לקחתי אז כמה אברכים שיעזרו לי, ר' אברהם משה, ואח שלכם ארי, הוא עזר לי במסירות נפש מהיום הראשון, והשלישי אמר לי שיש לי בעיה נוראית שאני לא חושב מה יהיה מחר ומה יהיה שבוע הבא ואני הולך ראש בקיר, ואני אמרתי תודה להקב"ה שאני לא חושב הלאה, זה ההצלחה שלי, אם הייתי חושב מה יהיה בעוד שלש שנים זה היה נורא, המשפחה צעקה אלי, הרי לא תצליח לעשות שידוכים, לא היה אז קהילה שלימה, היה כאן רק כמה משפחות, והרי אצלינו הולכים עם מטפחת, וזה הדבר היפה ביותר שיש אצלינו, אצלינו עושים את הבדיחות על פיאות נכריות, שואלים איזה דבר אין לזה יד ורגל ויש לזה שערות, התשובה היא פאה נכרית, והרי אף אחד לא יהיה מוכן לקחת אותי מבחוץ, כי אני רחמנא ליצלן חסיד ברסלב, רחמנא ליצלן הלכתי למקום מסויים כי אני רוצה להיות ירא שמים, וכאן בקהילה לא ראיתי שיש סיכוי למשפחה שאני יכול לשדך איתם, אני זוכר שכל בוקר בדרך לישיבה התפללתי על זה, אני הרי רוצה לעשות שידוכים לילדים שלי בצעירות ובקדושה, ולא רציתי בשום אופן לקחת משפחה שהולכים שם עם פאה, כי מוהרא"ש אמר לי, אני רוצה שיהיה עליך רק טענה אחת שאתה אומר לאנשים ללמוד משניות, שלא יהיה טענה אחרת מהמשפחה שלך עליך, ולכן לא רציתי להשתדך עם לבוש אחר, כדי שלא יצעקו עלי מהמשפחה.

כשהתחנתי חמי ביקש ממני ללבוש סטרוקס, חמי הוא לא רבי ולא רב, הוא קם כל בוקר ב3 לפנות בוקר ויושב ולומד כל היום, יהודי ירא שמים אמיתי ובעל מידות, והוא ביקש שני דברים מה שיש אצלם בצוואה, שהבעל ילך עם סטרוקס והאשה עם מטפחת כפי שהרה"ק מצאנו ביקש, וכשהגעתי להיכל הקודש לא רציתי ללכת עם זה, רציתי להיות בתוך עמי אנוכי יושבת, ואשתי כן רצתה שאמשיך ללכת עם זה, והלכתי לשאול את מוהרא"ש והוא ציוה עלי לא לשנות את הלבוש.

חי וקיים כל הליצנות והלשון הרע, ומי אלו שמדברים, מילא אם היו צדיקים, אלו שמדברים הם בעלי עבירות עבריינים, וזה מפריע להם כי הצדיק הזה עדיין חי וקיים.

רצינו לשאול בקשר לישיבה, האם כשהראש ישיבה יסד את הישיבה, הוא כבר ידע שהולך להיות כאן תלמוד תורה ומוסדות וקריה, ומה התכוונות הלאה.

אני יענה לך את האמת, אני פתחתי את הישיבה כי מוהרא"ש אמר לי, וזה היה אחד מהדברים הקשים ביותר שמוהרא"ש ציוה עלי, אני הגעתי למוהרא"ש הרגשתי שבר כלי שסוף סוף מצא מקום מנוחה, מצאתי צדיק שמדבר איתי מהקב"ה, כשהתקרבותי למוהרא"ש נפל עלי שפלות שאי אפשר לתאר אותו, ואני הייתי אז בישיבה אחרת, ומוהרא"ש אמר לי תדבר עם הילדים מהקב"ה ומדרך הלימוד, וכששילחו אותי מהישיבה היה אצלי ממש יו"ט שאני אחזור לכולל ללמוד.

מוהרא"ש אמר לי פעם שא' ממיליון קורה שהאשה הולכת ככה עם הבעל בזמנים כאלו, אז כשהיה הפגנות נגדי בבית שלי, אני ישבתי עם הבחורים והייתי כאילו רדום, אבל כל ההפגנות היו נגדה, החוברות והפשקוילים, וכשזרקו אותי מהישיבה הראשונה היא אמרה לי, הרי רבינו אמר שצריך ללכת לעבוד, כדי לתקן את כל העבירות, ואם שילחו אותך מהעבודה כנראה שכבר אין לך עבירות ואתה יכול לחזור לכולל, אבל כנראה שיש לי עוד הרבה על מה לשוב בתשובה, אני צריך עוד לעבוד הרבה.

מוהרא"ש לא אמר לי במפורש, אני לא יודע כמה קשר היה לכם עם מוהרא"ש, אבל תיזכרו אם שאלתם אותו משהו, איך הוא ענה, האמת הוא שהוא ענה על כל שאלה, אבל היה אומר את זה בצורה כזאת שהוא לא מחייב, הוא אמר לי ככה: למה שלא תפתח ישיבה, אולי כדאי שתפתח ישיבה ותדבר איתם מהקב"ה, זה היה כזה בדרך אפשר, ואם לא הייתי מקשיב זה אולי לא היה נחשב שלא צייתתי לו, אבל זה היה השפה שלו, הוא תמיד ענה על הכל.

לכם שהילדים שלכם גדלים, לכן אני כאן בקריה רק כמה שבועות, אני לא רוצה להיות כאן כל השנה לתת מוסר, הגמרא מספרת שרב נחמן נתן מוסר והתחילו לפגוע בו, אז בני עירו אמרו לאלו שפגעו בו שיניחו אותו, כי גם להם הוא נותן מוסר אבל הוא מתכוין לזה ברצינות.

אז כל הדבר הזה שקם לא היה מתוכנן?

בטח שלא, הכל היה במסירות נפש לאותו יום, כל יום הגעתי לישיבה שהיום הולכים להניח תפילין היום הולכים לדבר קצת עם הבחורים, הייתי בטוח בפסח הראשון שאף אחד לא חוזר לזמן הבא, היה לי אז חבר יהודי תלמיד חכם גדול ועובד השם, הוא היה אומר לי עתידות, שאני הגעתי לעולם הזה רק כדי לתקן זה וזה, אני עזבתי אותו כשהתקרבותי להיכל הקודש, הוא כל הזמן היה אומר לי שהיכל הקודש לא המקום שלי, כי זה גורם לי יותר מדי להיות בשפלות, אני חייב להתחיל להחזיק מעצמי, והאמת כשכבר הייתי בהיכל הקודש הייתי שם מאה אחוז, בהתחלה עוד לא הייתי מאה אחוז, בתשס"ד הגיע אלי יהודי יקר שגר כאן בקריה ר' יודל טירנויער הוא היה הראשון שאמר לי להיכנס לבית כנסת היכל הקודש וקירב אותי, אבל הייתי בטוח שהישיבה תתקיים זמן אחד בלבד. טוב אני רואה שאני כבר מדבר יותר מדי מדברים אחרים.

כל מילה ששומעים כאן שווה הכל.

אני יראה כשתעלה אותי שוב על הקו, אדע שזה באמת היה מעניין, כשמגיע אלי אורח ואומר שהאוכל היה טעים, אני אומר לו זה לא מעניין, כי רק אם אראה שאתה תבוא שוב, אדע שזה באמת היה טעים, כשאני ניגש לעמוד ואומרים לי תודה, זה כלום, כי לכל בעל תפילה אומרים ככה, אבל אם יגישו אותי שוב לעמוד, אדע שבאמת נהנו, כך אדע אם תעלו אותי שוב על הקו.

ראש הישיבה מדבר הרבה מחינוך, והיום היה מסיבה יפה בקביעת מזוזה וראיתי שם.

אני אספר לך מה היה, אתה הגעת היום

ואף את המכנסי פפיטה הורדתי, הלכתי עם מכנסים שחורות וגרביים לבנות ויש הרבה שהולכים ככה בהיכל הקודש, אבל כשחיתנתי את הבן, אמר לי חמי שהוא לא רוצה להתערב אצלי, אבל זה הנכדים שלו והוא מאוד רוצה שילכו איך שההורים שלו הלכו, וראיתי שזה חשוב לו אז לבשתי את זה בחזרה.

לא יכולתי לחשוב אף פעם כל כך קדימה, בנוגע לקריה כן רציתי לדבר על זה עם מוהרא"ש, זה היה כמה שבועות לפני הסתלקותו, ולא איסתייע מילתא, זה כל כך הציק לי שלא הספקתי לדבר איתו על זה, ולכן הייתי צריך לעשות כל כך הרבה התבודדות על הקריה, זה לא נולד בין לילה, זה לא קרה שיואלי הגיע עם כמה אברכים וביקש, המון המון תפילות ובקשות היה לי על זה, ימים חדשים ושנים התפללתי על זה, ואמרתי להקב"ה אני מוסר את עצמי בידיך ותנהל את זה בדרך הנכונה, וברוך השם יש כאן קהילה מאוד יפה, שלימות יהיה כשמשיח יבוא, מוהרא"ש אמר לי שאין לי מה להתבייש בפני אף ישיבה ואף קהילה אחרת, ברוך השם אנחנו כאן כדי לבקש על הכל מהקב"ה.

יש לי תפקיד קשה שמוהרא"ש השאיר לי, להיות הגבאי, בהתחלה אף כשכבר הייתי בישיבה לא הייתי גבאי בבית מדרש בויליאמסבורג, יום אחד קיבלתי טלפון מאוד חריף, מוהרא"ש אמר לי אני רוצה שתבטיח לי שאתה תקשיב לקולי, הוא רצה שאני יהיה גבאי ואני יתן את השיעור, ואם הגבאים יכבדו מישהו אחר, שאני יתחיל לדבר, ותמיד יהיו לידי כמה אנשים, הוא אמר לי תבטיח לי שאתה מציית לי, שאתה תקח ספר ותתחיל לתת שיעור ואל תוציא עינים מהספר, ובתקופה הראשונה הדיבורים שלי היו דיבורים בלי ראש ומוח ולב, חצי מהבית כנסת לא רצו שאני ידבר, הייתי חוזק, ישבתי שם עם כמה בחורים.

זה תפקיד קשה שמוהרא"ש השאיר לי, לעמוד כאן ולהעיר לכם כל הזמן שתהיו יראי שמים, להגיד לבוא לבית כנסת עם כובע וחליפה ולא להכניס טלפון הביתה, ולהזכיר

מחליט על בחור שאני כבר לא אומר לו כלום ושלום, שם אני לא צודק, כשבראש שלי הוחלט שכבר אין מה לעשות עם מישהו, שם אני חייב לחשוב שוב, אין בדברים אלו תוכנית מסויימת מה לעשות ומתי, ישבתי עם המלמדים שעתיים וחצי, חבל שלא הקליטו את זה, כל ילד צריך להסתכל לגופו, יש ילד שיכול להתלבש מהר ויש ילד שלוקח לו המון זמן, אבל לא להעיר בכלל זה כבר לא עסק.

מה עושים שלפעמים אברך בהיכל הקודש נפגע, כגון שראש הישיבה גער במישהו, וההוא בברוגז, או שהוא נפגע על משהו אחר, איך האברך יכול להתחזק בתקופה הזאת, שהוא לא יעזוב את הלימודים והדברים הטובים בהיכל הקודש, שימשיך עם השלום בית וכל הדברים הטובים.

בדרך כלל אני לא אומר לאברכים מה לעשות, וכשאני כן אומר בדרך כלל אני יודע שזה מישהו שמחכה שאגיד לו משהו, ואם הוא כן נפגע יש שני דברים שיכולים לעזור לו, הוא חייב חבר טוב, וחייבים התבודדות על זה.

היה לי פעם תקופה שהיה לי קצת קשה, זה היה כשהתפלגו בויליאמסבורג, והיה לי קטנות מצידי, כי הם פתחו בית כנסת חדש ועשו הכנסת ספר תורה, וכל כך הרבה אנשים אמרו לי אז שמוהרא"ש לא רוצה אותי, והוא מחפש דרך להיפטר ממני, וכשאומרים לך כל כך הרבה, בסוף זה נכנס לך לראש, זה מה שהיצר הרע עושה, יש לי הרבה מה לספר מאותה תקופה אבל זה לא הזמן, לקחת אז חבר ויצאתי איתו ליד הים ושוחחתי איתו מה הדברים העצומים שקיבלתי ממוהרא"ש וזה חיזק אותי.

החבר שלי ר' יצחק ראזנבערג בגן עדן תהא מנוחתו, הוא זכה לשמש את מוהרא"ש, יש לו זכויות עצומות שזכה לשמש את מוהרא"ש, היה תקופה שרבינו היה מעשן, ואמר אז שהצדיקים הגדולים בגן עדן יקנאו במי שהביא לי אש להדליק את הסיגר, כל שימוש קטן לצדיק זה עצום, ואז באותה תקופה ר' יצחק היה גר בויליאמסבורג, והוא נסע לשבת פנחס

להתפלל, וראית כל מיני דברים, המלמדים אמרו לי שחבל שהאברכים שהגיעו היום לא היו אתמול בלילה באסיפה, הרי כל יום אנחנו עסוקים עם המוסדות, בכל יום ראשון אנחנו צריכים לדבר עם הצוות של הבית ספר, ביום שני יושבים עם ההנהלה של הכתות הקטנות של החדר, ר' מרדכי המנהל יצא עכשיו לקריה, שנתיים לא היה כאן מנהל בחדר, ולכן כשהוא יצא עכשיו ויש צורך להציב את הטון, עשינו חלוקה שאני יהיה מנהל ב3 הכתות הגבוהות והוא יהיה אצל הכתות הנמוכות יותר, ובכל יום שני אני הולך לבקר שם, וביום שלישי אני יושב עם המלמדים של הכתות הגבוהות וביום רביעי אני הולך להתפלל אצלם, וכשהם עלו אלי בשלישי בערב, ניתחנו כל ילד וילד מה צריך לעזור לו, ולכן כשהגעתי ביום רביעי לתפילה, רק חיכיתי שהילד יעשה משהו ואוכל לתת לו פסק, כי הוא לא גורס את המלמד ועושה ממנו פורים, כשילד עושה משהו בשקט אז מעירים לו בשקט, אבל כשעושה משהו פומבי צריך להראות לכולם שצריך שיהיה דרך ארץ, ואחד שמגיע למקום חושב שאני פתאום התפוצצתי מכעס ולא מבינים שהכל היה מתוכנן כבר שבועות מראש, אני לא יכול לחשוב מה אחרים חושבים, אבל כשאני מעיר למישהו על משהו קטן שהוא עשה, תמיד זה חשבון על משהו אחר, ולא קשור למה שהיה עכשיו, היית באמצע לשאול משהו ואני תקעתי אותך באמצע, תמשיך.

מאוד ברור מה שראש הישיבה אמר, רציתי להגיד שאנחנו ראינו שבעת שהראש ישיבה נותן פסק רואים שאין בזה שום דבר של כעס אלא כל כולו חינוך, אני שואל איך אפשר לעשות את זה עם הילדים שלנו, לפעמים אנחנו צריכים לצעוק על הילדים, איך אפשר לעשות את זה שנצעק עליהם בלי כעס פנימי?

צריך לבקש הרבה מהקב"ה על זה, שאנחנו נוכל לאהוב את הילדים באמת, ולבקש באמת את הטובה שלהם, הבעיה אצלי זה לא כשאני צועק על מישהו ומעיר לו, אלא להיפך כשאני

בית אלוקינו שלא יאכלו בשר בשבילו, והרי לא מדובר באמת בתשע ימים, תשעה באב בין כה לא אוכלים, ירד יום, ובשבת אוכלים בשר ובשישי בערב אוכלים בשר, אז אנחנו כבר על ששה ימים, ובכל שבוע אוכלים יום אחד חלבי, ובכל שבוע יש יום אחד שלא מספיקים לבשל, אז מדובר רק 4 ימים, אבל דיברנו שאם אברך כן עושה סיום וכן אוכל בשר זה לא אומר שהוא לא בהיכל הקודש, כי היכל הקודש זה להתגעגע להקב"ה, ולדעת שהקב"ה איתך, ושתמיד אתה יכול לחזור אליו.

החתונות בישיבה מיועדות רק כדי לעזור לאנשי שלומינו, מי שהולך לחתן באולם זה לא אומר שהוא יצא מהיכל הקודש, ואם אני חייב לעשות על זה צחוק ולהזכיר את שמו בשיעור, הוא חייב להבין שאני צריך לעשות את העבודה שלי, ואף אם על ידי זה אחד או שנים יצאו מהקהילה, אני מעדיף את זה מאשר לא לסייע לשאר בני הקהילה לחתן את ילדיהם בכבוד גדול בישיבה.

אני לא רוצה שהילדים יתביישו בהורים שלהם, ושיחשבו שההורים שלהם עניים, יש לי כאן משפחות חשובות שאם לא החדר, הילדים היו מתביישים בהורים שלהם, דיברתי אתמול עם אחד המלמדים הוא מספר לי על ילד אחד שמלא בשנאה נגד אביו, כי הוא רק בשנתיים האחרונות הגיע להיכל הקודש, ושם צחקו על אביו שהוא חניוק ואדוק מדי, והוא לא יכול לסבול את אביו, אפילו שכעת הוא כבר כאן, זה נכנס לראש שלו שאבא שלו הוא מהדור הישן, והוא לא מוכן לקבל מה שאביו אומר לו, גם אם הרבה אחרים ופתוחים עושים את זה.

על הטוב יזכר כל אלו שלא נפגעו כשצחקתי עליהם וגערתתי אותם על השמחות היקרות שעשו, למשל ר' שבת, אני כל כך מלא ברגשי הכרת הטוב אליו, וזה לא שהוא נותן שוחד לבית שלי, כי אני לא לקחתי אף דולר משבתי לחיים הפרטיים שלי, כי יש לי יותר ממנו, אבל יש לי אליו הכרת הטוב, כי עזר למוסדות בזמנים שכולם צחקו עלי, עזר לי בקעמפ כשאף אחד לא הסתכל על כיווני, הוא עמד

למוהרא"ש, והוא חיכה לקבל איזה חיוך, אבל מוהרא"ש היה נראה מאוד לחוץ ואפילו לא ענה לו גוט שבת כליל שבת, בשבת בבוקר הוא הגיע לשאול משהו את מוהרא"ש, ומוהרא"ש נהיה עסוק לדבר עם בחור, ושוב הוא ניגש אחרי התפלה למוהרא"ש, ומוהרא"ש לא דיבר איתו ולא נתן לו שלום, ובסעודה שלישיית מוהרא"ש אמר, בקנאו את קנאתי, שלפעמים הצדיק רואה גזירה על האדם, אז הוא עושה איזה קנאה וכעס על האדם וכזה הוא מציל אותו מגזירה, ר' יצחק מיד קלט מה מוהרא"ש אומר, ובמוצאי שבת הוא עבר ליד מוהרא"ש וקיבל חיוך גדול, הייתי מדבר שעות עם ר' יצחק איך להצליח לשרוד בתקופות קשות, חייבים חבר טוב לתקופות כאלו.

איפה הקו האדום כשמדברים עם חבר, אם זה לדבר כדי להתחזק, או שמדברים ומלכלכים על המקום?

את זה צריך לבדוק האם הוא באמת חבר טוב, צריך להריח את זה אם הוא באמת חבר טוב.

מה קורה כשיש מישהו ששומע את השיעורים ומתחזק, אבל יש דברים שהוא לא יכול לעשות מה שעושים בהיכל הקודש, למשל הוא חייב לחתן באולם, או שהוא לא יכול לחתן את הילדים בצעירותם, או שהוא עשה הכל ולא מצליח לנסוע ראש השנה לאומן, או שהוא לא מצליח להגיע לשמחת תורה לויליאמסבורג, איך הוא יכול להמשיך בהיכל הקודש ולהמשיך אעפ"כ לגור בקריה.

אוי ואבוי מה שאתה עשית כאן, אוי שד' ישמור עלי, אוי אבא שבשמים, מה קשור שמחת תורה בויליאמסבורג.

היכל הקודש הכוונה זה להתגעגע להקב"ה, היום בבוקר היה שיחה קטנה אחרי השיעור, אני לא יודע מי נתן את השם היפה הזה, גן עדן התחתון, ממש ככה מרגישים, דיברנו על זה שמוהרא"ש סבר שיעשו כל יום סיום בתשעת הימים, אבל לא לאכול בשר, כדאי הוא שריפת

להחזיר את זה, ולחתך אותם בבית מדרש, אבל בכל התקופה הזאת מאז שמוהרא"ש הפסיק לדבר על זה, כל עני ואביון ביבנאל עשה חתונה, יקרה בטבריה עם כל האורות היקרים וכדומה, כמו שהרב הקדוש מסאטמאר דיבר שנים נגד שערות וחייבים להוריד את זה, וברגע שהפסיקו לדבר פתאום קלטו שהצעירים לא מורידים את השערות, והתחילו לדבר מזה, אותו דבר זה כאן בהיכל הקודש, כל הדברים אני חייב לדבר כל הזמן, כל עוד נשמתי, וכשאעצום את העינים ד' יעזור שיבוא מישהו אחר וידבר מזה, אני מקוה שאתם לא כועסים עלי כי חייבים לדבר מזה, אבל זה לא אומר שמי שלא עושה ככה הוא לא בהיכל הקודש, אבל אני חייב לעזור להורים.

זה קצת כואב לי, כי אני שומע מה שמדברים מאחורי הגב, אברך אומר שעוד מעט אני מגיע וכופה עליו שיחתך את הבן שלו ואני הולך לעשות לו טרור, ואני רוצה להגיד בלי נדר ובלי שבועה שאני לא הולך להציע להם שום שידוך, אני לא רוצה לכפות עליו, אבל עובר כמה שבועות והבן שלו בוכה, ואני חייב ללכת לאבא להציע לו משהו, וכי יש לי תחביב שידברו אלי, וכי באמת חסר לי בלאגן, אני חייב להציע שידוכים לעזור לאנ"ש, אני לא יכול להזכיר שמות, אבל היה כאן משפחה שברוך השם הלכו, הם לא גרו כאן בקריה הם היו בויליאמסבורג, והוא נעלב והלך, מה היה הסיפור איתו, אני אפילו לא דיברתי איתו, הוא היה חבר של שבתי, אמרתי לשבתי אתה חבר שלו תשאל אותו אם אני יכול להציע איזה בחור מהישיבה, הוא נעלב ואמר שאני מציע לו את הזבל של הישיבה, והלך, ברוך הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב שהלך, אני לא מחפש בכח להיות שדכן, אין לי זמן, אני אומר לבחורים שאני מחפש ללוות מהם כמה שעות ביום.

תודה רבה באמת על הזמן היקר שהראש ישיבה נותן לנו עכשיו.

אני מקוה שלא תיפגע, אבל אני לא חושב עכשיו עליך אפילו לא רגע אחת, אני חושב שר' יצחק פאפנהיים מירושלים ישמע את זה

ובנה וכולם צחקו עליו וצעקו עליו, אתם לא יכולים לתאר מה הבן אדם עשה למוסדות ומה הוא עוד עושה, אם אתה חושב שאני משוחד ממנו, אני לא מכריח לאף אחד להיות כאן, אבל אני יכול להגיד לך שהמציאות הוא שאני לא משוחד מכסף, אני מאוד מעריך אותו, וכשהוא עשה וואך-נאכט וראיתי מה הוא הכין, צעקתי אליו למה הוא משתגע למה הוא עשה אירוע כזה יוקרתי, וחשבתי אז שיש סיכוי שזה הפעם האחרונה שדיברתי איתו, אבל למעשה הוא הגיע שוב, והיום הוא עושה אירוע פשוט ועוזר לאחרים לעשות אירועים פשוטים.

שבתי מגיע לבית התבשיל לקחת קרטון מיץ ענבים, ובזה הוא עוזר לאחרים לקחת משם, כי אם הוא לא היה מגיע, רק אנשי הראש ישיבה הפשוטים והמסכנים היו מגיעים, כמו אברהם משה, ומשה אריה, אבל משפחה אחרת היתה מתביישת, על הטוב יזכר שלומי יאקאבאוויטש ודודי לאקס ומשה יחיאל שאוספים כסף לבית התבשיל, הם אמרו לי שאני יכול לחלק 50-60 אלף דולר לפסח, אני חילקתי בסוף קרוב למאה אלף, והתחלתי לחלק מדלת לדלת, ואברך מתקשר אלי שהשכן שלו דפק לו בדלת עם טענה, מה זה הדבר הזה, וכי אני מסכן למה הוא נותן לי כסף, והאברך עונה לו גם אני קיבלתי, אומר לו השכן, אה, לא ידעתי, אם ככה אני יכול להשתמש בזה, זה מה שעשה מוהרא"ש ביבנאל, הוא ביקש מאנשי העסקים שיבואו לאכול בבית התבשיל, כדי שכולם ירגישו בנח.

אני אומר לכם יואלי ואברהם הערש, עוד לא חיתנתם ואולי שמתם בצד מאה אלף דולר ואתם רוצים לעשות בזה חתונה לילד, אתם יכולים להישאר כאן, אבל אני יהיה חייב להזכיר אותך בשיעור, אני יגיד, יואלי הוא בן אדם נורמלי ומחתך באולם, אם תיפגע לא אוכל לעזור לך, כי אם אני אעצום עין לשניה ואני מפסיק לדבר מזה מיד כולם עוברים לחתן באולם, תראה מה היה ביבנאל, ברגע שמוהרא"ש הפסיק לעשות את החתונות בבית מדרש כי הוא החליט שהוא לא הולך לכלא על זה ולא מדבר מזה, אז הכל נעצר, היום ר' יצחק הוא צדיק גדול ומתחיל

הבן אדם הזה, בקהלם אל תחד כבודי, לא לדבר אף פעם על יהודי ירא שמים, להיזהר בשולחן שבת לא לעשות צחוק מיראי השם.

אנחנו לא רוצים לעכב, רצינו לשאול, אם יהיו עוד אברכים שיתנו כספים גדולים, כמו שראינו לאחרונה, האם עדיין ראש הישיבה רוצה שימשיכו בקמפיין השנתי, או שזה רק כי אין כסף במוסד.

הקמפיין השנתי אני רוצה שזה יהיה כרצוני, ד' יעזור לי שזה באמת יהיה ככה, אני מבקש כל הזמן מארי פיש שיעשה את זה כרצוני, אני לא רוצה שהאברכים יתנו כסף מעצמם, אני רוצה שהאברכים ילכו ויגייסו כסף, וישברו את האגו שלהם, להתקשר לבן אדם אני מגייס כסף, לדעת שאנחנו גבאי צדקה.

אתה חושב שיש באמת מספיק כסף? הלוואי שאוכל לשלם את כל החובות, ושישאר לי כמה מאות אלפים ואלך למשה יחיאל שיתן לאנשי שלומינו לקנות בסופר מרקט בחינם, וככה בחנות בשר, ועכשיו יש עוד חוב בקעמפ אילן החיים של חצי מיליון דולר, כל שנה שכרנו את זה, ושנה שעברה קנינו, ולכן יכולנו השנה להוריד את עלות הקעמפ, הרי בכל מקום משלמים 4 אלף דולר עבור כל ילד, עד השנה לא יכולתי לעשות את זה, כי שנה אחת שכרתי את הקעמפ מבורשטין ב60 אלף דולר, ואחרי זה אצל לעפקאוויטש ואצל הערנפעלד ואצל ווינטרויב וכו', וקנינו שנה שעברה את הקעמפ במיליון שבע מאות אלף דולר, ב"ה שהצלחנו לשלם הרוב, שבתי עצמו קרע שטר של חצי מיליון דולר ולא מספר את זה לאף אחד, לא שמו לו שום מודעה על זה, ונשאר כרגע חוב של חצי מיליון דולר, ואם יכנס עוד כסף אני רוצה לקנות את בית החלמה, בינתיים אני שוכר את זה משבתי, ומשקיעים שם כל כך הרבה כסף, שבתי מוכן למכור את זה, זה יעלה עוד איזה רבע מיליון דולר, זה יהיה מיועד לנשות אברכי הקהילה שיוכלו ללכת לנוח, אין להם לשלם אלפיים דולר ללכת לבית החלמה, אני לא יודע כמה יבקשו, אולי דולר ליום או עשר או עשרים, ואם ישאר עוד כסף, צריך לבנות עוד בית כנסת

וידע איך לנהל את המוסדות, וכנראה הערשל פרידמאן ממאנסי ישמע את זה וידע איך לדבר עם האברכים.

יתגדל ויתקדש שמייה רבה.

בדיוק, יתגדל ויתקדש שמייה רבה זה היכל הקודש, שהלב יבער בכך לגדולת השם, יש לכם עוד שאלה?

למוהרא"ש היה הרבה תלמידים בארץ ישראל, שהוא גידל אותם, והכניס בהם אהבת ד', והם הכניסו לילדים שלהם מוהרא"ש מוהרא"ש, ולאחר פטירת מוהרא"ש הם נעלמו ואין להם כלום מכל זה, איך אנחנו יכולים לעשות שזה לא יקרה עם הילדים שלנו ואיתנו?

צריך הרבה הרבה לבקש על זה מהקב"ה, זה לא קשור לארץ ישראל, זה בכל מקום, גם כאן באמריקה הרבה תלמידים הלכו, צריך לבקש הרבה מהשי"ת על זה, ולהגיד להקב"ה הרי אנחנו הולכים לצדיק רק כי הצדיק מקרב אותנו אליו, וצריך כל הזמן להגיד לילדים שלנו כמה שצריך לכבד יראי השם ודיינים, אם הולכים לשמחה משפחתית ויש שם דיין מקהילה אחרת, אומרים לילדים בואו נלך וניתן יד לדיין, הוא תלמיד חכם, כשדיין נכנס לבית מדרש גם אם הוא לא מהקהילה שלך, אתה צריך לקום מפניו, ולדבר איתו בכבוד, שהילדים יראו מה זה תלמידי חכמים, שהילדים שלך יראו שאתה מכבד יהודים שמדברים מהקב"ה ומפשטות היהדות, ברוך השם שאנחנו גם מצאנו מקום שמדברים מהקב"ה, לא צריך לדבר על אחרים, מה שמוהרא"ש דיבר לפעמים נגד מפורסמים זה היה רק כשלא היה ברירה, כי היו אנשים שדיברו נגד רבינו ונגד הספרים ונגד אומן, אבל אף פעם הוא לא דיבר נגד רבנים אחרים.

וזה לא רק כאן זה בכל מקום, אני זוכר שמעכי הגיע לגור כאן בקריה, הוא היה המשפחה השמונה עשרה כאן, הוא הגיע אלי עם דמעות בעינים ואמר, המקום כל כך יפה כאן, אני יודע שהרבה פעמים מגיע בן אדם ועושה מחלוקת והורס הכל, אני מבקש מהקב"ה שאני לא יהיה

כאן למוסד ואתה מבקש מהם צדקה, זה יהיה בעז"ה בכל שנה, אפשר לבדוק מאיפה הכספים מגיעים, שנה שעברה היה 300 איש שגייסו כסף, ורק 3 אנשים מתוכם הביאו את הכרטיס האשראי שלהם, אבל אם היה יותר אנשים הייתי מפסיק את זה, רוב הכסף היו 5 דולר ו10 דולר, ועשרים דולר.

לפי זה זה יותר חשוב להביא כסף קטן מאשר אלו שמביאים אלף דולר?

זה לא קשור לכסף קטן או כסף גדול, כי לפעמים גביר יכול בטלפון אחד להביא אלף דולר, אבל זה הרבה יותר קשה לו להתקשר לבקש כסף, חייבים ללכת לאסוף כסף, אני אומר את זה גם לילדיי, כשאני נהייתי בן 13 סבא שלי קרא לי ואמר לי, אתה יהודי ואתה חייב לאסוף כסף, סבא שלי הלך כל השנים לאסוף כסף, וזה לא היה רק בעשר שנים האחרונות שהוא כבר היה פוסק הדור, רק בכל השנים הצעירות כשכל העבריינים כתבו עליו, באבא חזקלי, מייקל רוט, כל אלו אין להם חלק לעולם הבא, המכנה שם לחבירו, אבל הוא הלך ואסף כסף, על אף שזרקו אותו מבתי הכנסת, הוא לא הלך כל יום, הוא הלך לפני פסח ולפני סוכות, לא לקח אף פעם את הכסף לעצמו, הוא הביא את זה ללומדי תורה שיהיה להם להוצאת יו"ט, אני לא יכול לבקש מכל האברכים שיהיו גבאי צדקה, אבל פעם אחת בשנה אני רוצה שכל אחד ילך, הבן שלי אלחנן אוסף כספים למשפחות נצרכות, ואמרתי גם לבן שלי שמעון שבשנה הבאה הוא הולך לחלק את הנעליים לאנשי הקריה, הוא כבר אסף 6 אלף דולר, אמרתי לו אתה יהודי ואתה חייב לעזור גם ליהודים שאתה מכיר.

אברהם הערש אתה הגבאי כאן, ואני רואה כאן אנשים מקהילות אחרות שמגיעים לאסוף כאן כסף, אני כל כך נהנה לראות, זה דבר הכי יפה כאן שעוזרים לאחרים, אני אמרתי את זה גם למנחם בעיריה שהוא חייב לעזור לכל יהודי שמבקש ממנו טובה, לא רק לברסלב, ולבד מזה שאנחנו צריכים לעזור לקהילה כי הילדים שלנו לומדים כאן, שבוע שעבר אמרתי לאברך כאן

באומן, והלוואי שאוכל ללכת למכולת ולתת לו כסף שיתן לאברכים לקנות לחם וחלב.

הזמן הקצר שיש לנו לא נותן לנו לבנות את בית השחיטה, כי האברכים האלו שעוזרים לי, רפאל וישעי' איידליס ודוד ניישטיין, הם צריכים להיות השוחטים אבל הם עובדים 24 שעות על כל הדברים שהם 'חירום', אם הייתי יכול לאכול בשר משוחט שלפני שלקח את הסכין וביקש רבש"ע תשמור עלי, והוא מדבר עם הקב"ה, הייתי אוכל רק את הבשר שלו, הלוואי שנוכל לאכול מבשר ששחט משהו שאמר תיקון הכללי בבוקר, משוחט שיש לו אשה, הרי כל הבעיה של השוחטים היה שהם נוסעים מהבית, וכי השוחטים שנמצאים בבית שמורים בקדושה, והלא מלמדים אותם פרישות, אני מקוה שאני עניתי על מה שאלתם, התחלתי לדבר ונסעתי לנושא אחר, מה היה השאלה.

שאלנו על הקמפיין השנתי.

אמרתי לארי אני כל כך מפחד מהקמפיין השנה, כי חייבים לתת פרסים למגייסים, ולכן הוחלט לעשות שבת התוועדות, אני לא יודע אם אתה זוכר פעם כתבתי הרבה מכתבים שיבואו לשבת התוועדות עם הילדים, ושאלו אותי למה עצרתי את זה, כי ראיתי שזה נהיה חוסר צניעות וכו', ולכן עצרתי את זה, אבל עכשיו החליטו לעשות את זה למען הקמפיין, ואני מפחד שבסוף תכניס את זה לשאלות שמי שלא הגיע לשבת הוא כמו בהקפות בשמחת תורה, ומי שאין לו כסף לבוא נהיה מתנגד... זה באמת דבר חשוב אבל רק מי שמגייס כסף, אמרתי לארי שאני מפחד שהאברכים יגהצו את הכרטיס אשראי שלהם, אני לא צריך את הכסף שלהם, יש לי יותר מהם, אני רוצה שתלכו לאסוף כסף, או בבתי כנסת או שתתקשר לאנשים, תשבור את הגאווה שלך, תשבור את הקליפה והטומאה, זה דבר קשה מנשוא, זה מוריד שכבות של טומאה מהאנשים, הבן אדם חושב אלף פעם האם להתקשר לבן אדם שהוא או לא, מה קרה כבר, זה לא בשבילך, תתקשר למכרים שלך ותגיד לו שאתה שולח את הילדים

רצינו להגיד תודה רבה לראש הישיבה, כי כאן בקריה יש הרבה אברכים שיכולים לשוחח עם ראש הישיבה, אבל יש הרבה בארץ ישראל ולונדון ושאר מקומות ואין להם כזה הזדמנות לשאול, אנחנו חושבים שזה יהיה להם לתועלת גדולה.

כבר אמרתי לך בהתחלה, שזה שאומרים תודה זה לא אומר כלום, אם תעלה אותי שוב על הקו אדע שזה באמת היה מעניין.

עוד שאלה אחת לסיום, רצינו לדעת האם לדבר בעיקר על החדשות של הקריה וראש הישיבה או לדבר מחדשות העולם.

כל מה שהיית מדבר עם אח שלך או אם כל אברך אחר, זה מה שאתה תדבר כאן, כל שיחה מעניינת שהייתם מדברים תדברו כאן, ותבקש גם מהאברכים שיגידו לך מה מעניין אותם.

תודה רבה על מה שהראש ישיבה עלה כאן על הקו, וכעת זה הזדמנות להגיד תודה על כל הדברים שאנחנו מקבלים כאן, מיום ליום אנחנו מתכגרים ומתחילים להבין את המתנות הטובות שראש הישיבה עושה לנו.

ברוך השם, תודה להקב"ה, ד' יעזור שתוכלו לעשות הרבה דברים טובים, יתגדל ויתקדש שמייה רבה, תהיו בריאים.

שאני רוצה ביום ראשון ללכת לקעמפ איחוד לאסוף שם כסף, אין לי כעת איזה צורך מיוחד, אבל זה מזכך, והאברך הבא שיבוא ויגיד לי שהוא לחוץ כלכלית אני אתן לו את זה.

אברהם הערש תגיד את האמת, האם זה לא יותר קשה לבקש כסף מללמוד ח"י פרקים משניות

הרבה יותר קשה

זה מזכך את האדם, הרי חייבים לשבור את הגוף, ואנחנו לא יכולים לצום ולא לעשות גלגולי שלג וקשה לנו ללכת למקוה קרה, אז אנחנו חייבים ללכת ולאסוף כסף, וזה קשה לכולם, רואים שיש בזה קדושה כי זה כל כך קשה לעשות, אתה שואל מה לעשות אם יהיה הרבה כסף, אתה לא יודע כמה אברכים אין להם יכולת לקנות להוצאות שבת, ואני לא מדבר על אברכים שסתם מבזבזים כסף לקנות אוכל מוכן, תשאל הלאה.

ראש הישיבה מלמד אותנו הרבה על דרך הלימוד, לגרוס מבלי להבין, רצינו לשאול האם זה גם בספרי רבינו, האם גם שם אפשר להגיד או שחייבים להבין.

בדיוק כמו דרך הלימוד, להגיד ולהגיד שוב את המילים הקדושות של ליקוטי מוהר"ן, ובמילא יבין, בדיוק כמו בגמרא ומשניות שבסוף מבינים, כך יהיה בספרים האלו.

ליל שישי דברים – שבת חזון תשפ"ג

קדושת שבת חזון

השבוע זה שבת גדולה, שבת חזון, צדיקים גילו לנו שזה בדיוק הפוך ממה שנראה לעיני בני אדם, יש אנשים שחושבים שזה שבת מפחידה או שבת שכורה, חס ושלום לומר כן, צדיקים אמרו ששבת חזון הוא לשון ראייה וחזון, אפשר לראות בשבת זו דברים גדולים, חזון הוא ההפטורה שקורים, חזון ישעיהו בן אמוץ, והקב"ה נמצא איתנו בכל מקום שרק נמצאים שם, וידוע כל המשלים מהספרים על הזמנים שהמלך נמצא בחוץ, כולם יכולים לגשת למלך, גם אנשים שלא ראויים יכולים לגשת ולבקש מה שרוצים.

רואים בשבת זו את קדושת השבת, שכל ההלכות שיש באבלות בימים אלו, אם זה אכילת בשר או שתיית יין או רחיצה ושאר דברים אחרים למעט השמחה, ברגע שמגיעה השבת עוצרים את כל האבילות, וחייבים להיות בשמחה, גם אם תשעה באב חל בשבת ההלכה כך, שבת הוא יומא דנשמתא יום של שמחה.

גדולת ימי אב

משנכנס אב ממעטין בשמחה, גילו צדיקים שהכוונה שממעטין את הקליפות על ידי שמחה, כמובן שצריך להיזהר לשמור על כל ההלכות, כל הדברים היפים האלו לא מיועדים ח"ו להזיז את הבן אדם מההלכה, כפי שידוע שהרב מברסלב ר' אהרן נכנס פעם לרבינו ואמר לו שיש לו חידושים על ליקוטי מוהר"ן, רבינו ענה לו שאפשר לחדש ולהגיד בספרים שלו מה שרוצים אבל להיזהר לא לזוז מההלכה.

חיוב אבילות

חייבים לקיים את דברי השו"ע ולהתאבל, כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, והכוונה הוא לעשות את מה שכתוב בשו"ע, לא אוכלים בשר ולא שותים יין, ולא מתרחצים רחיצה של תענוג, וצריך להגיד את זה שמי שמלא בזיעה ומלוכלך חייב להתרחץ, אפילו ביום הקדוש שאסור להתרחץ כתוב בשו"ע שמי שהתלכלך מותר לו להתרחץ, רק רחיצה לשם תענוג אסור, בימים האלו יש חום נוראי ולא מדובר בכך אדם שהולך לשחות ולהתרחץ לתענוג אלא להוריד את הזיעה והלכלוך, אבל חייבים לשמור על כל ההלכות, מגיע תשעה באב אנחנו צמים כדי לקיים כל המתאבל על ירושלים, ויושבים על הרצפה, אומרים איכה בלילה ואומרים איכה בבוקר, ולא לומדים, ומוהרא"ש היה אומר שמחצות ואילך מותר ללמוד את הלימודים של השיעורים כסדרן, לאלו שמקפידים כל יום על הלימודים שלהם, וזה הכוונה להתאבל, לקיים את דברי השו"ע, בערב תשעה באב בסעודת המפסקת אוכלים רק תבשיל אחד, אנחנו נוהגים לקחת את הילדים ולשבת על הרצפה ולאכול לחם עם ביצה ואפר, והילדים שואלים מה קרה, עונים להם כי שרפו את הבית של הקב"ה, בגלל שהיהודים לא שמרו על התורה, והקב"ה אמר שאם לא יקיימו את התורה הוא ישלח את הגויים להחריב את ביתו.

ראינו בגמרא בימים אלו בגיטין, דברים מפחידים, שאף אנשים גדולים מאוד נענשו כשלא התאבלו על ירושלים, כפי שר' מניומי שאל על כפר סכניא מי יודע להגיד עליהם משהו, והגמרא מספרת שהיה להם מסירות

בכל שבת שולחן חייבים לדבר בצורה חיובית, הילדים מקשיבים לכל מילה, האבא חושב לפעמים שהילדים לא מבינים ולא קולטים, הם מבינים כל מילה, ויודעים הכל, אי אפשר להחביא מהם כלום, אומרים שזה הטעם שהילדים גונבים את האפיקומן בפסח, כדי להראות לאבא שהוא לא יכול להסתיר כלום בבית והם יודעים בדיוק כל דבר מה שיש בבית, כל סוד שתדבר עם אשתך הם מצותתים ומקשיבים, אם אתה צוחק מהמלמדים הם ידעו הכל, וצריך לשמור מאוד על מי מדברים, ובפרט כשזה מגיע ליראי השם, ואני לא מדבר רק על הדיין שלך והרב של הקהילה שלך, אלא כל דיין ורב וכל ירא שמים אסור לדבר עם הילד שלך ותגיד לו גוט שבת וקח ברכה ממנו, ולכן כל דבר בימים אלו תשאל את הדיין שלך מה לעשות, ואם הוא מרשה לך להתרחץ תשאל אותו אם מותר לך לעשות את זה ברבים במקוה, ואותו דבר בנוגע הצום אם מותר לנשים לצום וכדומה, כל דבר יש לך לשאול, ובזה מקיימים כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה.

עצת רבינו לשמחת שבת

וכשרואים את גדולת וקדושת השבת בשבוע זה, מגיע הס"מ ומנסה להפריע לשבתות אלו, ומתיישב בערב שבת בבתי ישראל, ומגיע רבינו שהוא יותר גדול מהס"מ ועוזר לנו לנצח אותו, כפי שאמר ר' ישראל קרדונר: עכשיו שכבר יש את הנחל נובע מקור חכמה, שצעק אין שום יאוש בעולם כלל, ומלמד אותנו עצות מתוקות כאלו, יכול הס"מ לרקוד מהרצפה עד לשמים ושום דבר לא יעזור לו. ואז מגיע הס"מ עם מלחמה חדשה לעשות צחוק על הצדיקים, אבל אנחנו נקיים עצת רבינו ונתפלל, תזכינו לקדושת שבת, רבש"ע עזור לי להיות שמח בשבת, ידוע מה שרבינו אמר שבכל בוקר הוא מוסר את היום להקב"ה, זה שיחה קלה שכל אחד יכול לקיים את זה, להגיד כל בוקר להקב"ה, רבש"ע אני מוסר לך את היום שלי, אתה נכנס לרכב

נפש כשתפסו ארוס וארוסה... ובלויה הספידו שפטפט ביצרו יותר מיוסף, וכשהיוקר האמיר הבינו מיד שמישהו חטא, ומצאו את מי שחטא וגרמו אותו באבנים, והמחירים ירדו, והגמרא שואלת אם הם היו כאלו צדיקים למה נחרב הכפר, והגמרא עונה כי לא התאבלו על ירושלים.

לכבר יראי השם

אנחנו נקיים את דבר השו"ע, ולא נזלזל בזה, משבוע הבא זה כבר שבוע שחל בו תשעה באב, ולא נורה היתר לעצמינו בשום דבר מבלי לשאול דיין מה לעשות, זה כבר דינא דגמרא, כל מי שיש לו שאלה ילך לשאול, וזה דבר שצריך לדעת באופן כללי, שחייבים מורה דרך, אסור לסמוך שמישהו אמר בשם משהו, ואם אתה תעשה צחוק מרבנים, וזה מה שתעשה בשולחן שבת לצחוק על יראי השם, כל הילדים שלך בסכנה לצאת לתרבות רעה, מוהרא"ש דיבר רק כשהיה במצב של הבא להרגך השכם להרגו, כשדיברו נגד הספרים הוא היה צריך להגיד מי היהודי הזה שמדבר, מוהרא"ש אמר לי פעם שלא היה אכפת לו אם מדברים עליו באופן פרטי, אבל כשדיברו נגד הספרים ונגד הדברים שאמר הוא היה חייב לעצור את זה, ואמר שהוא דומה לאחד שיושב ליד הים, והתפקיד שלו זה להיות מציל, אם הוא יראה מישהו שטובע הוא צריך לזרוק לו חבל או לקפוץ לטובע, ואומר מוהרא"ש אני יושב למעלה על כסא גבוה, ורואה מישהו שטובע ואני מיד זורק חבל להציל אותו, ומגיע מישהו וחותך את החבל, אני חייב לצאת נגד זה שחותך את החבל, אבל לא אכפת לי מה שמדברים עלי, כי יסוד חסידות ברסלב הוא להיות מהנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים, לא לענות כשמישהו אומר לך משהו, ככה היה בכל דורות ברסלב, עשו צחוק מרבינו ועשו צחוק מר' נתן, אבל כשהיה מישהו שהוא קצת דרשן והיה לו השפעה על אנשים לא לנסוע לאומן, היה צריך קצת לספר מי הבן אדם הזה ומה עשה בשנותיו הראשונות.

ואחרי זה בשבת מצטערים שאי אפשר לשחק במשחקים החשמליים, בן אדם נורמלי לא יוצא עם הילדים שלו לשייט בסירה, כמה שעות לפני חתונה, צריך להתכונן לחתונה ולישן קצת, וזה לא פלא שכשיוצאים לבלות ביום שישי, נרדמים מיד בליל שבת, מה רע לשבת ביום שישי ולחכות לשבת.

הגמרא אומרת שהשדים נבראו בערב שבת בבין השמשות, מוהרא"ש היה אומר שאפשר לראות אותם כל יום שישי רגע לפני שבת, פתאום נזכרו לרוץ למקוה, הרי אפשר היה לעשות הכל לפני שבת, אם היה מדובר בשבת חנוכה עוד מובן, כי הדלקת הנרות בשעה ארבע, ועוד צריך להכין מנורה וכו' מבינים שהבן אדם הגיע ברגע האחרון, אבל עכשיו בקיץ כשהדלקת הנרות בשעה 8.

נחזור לסיפור עם ר' נחמן טולטשינר ור' נתן, ר' נחמן אמר לו שזה משהו אחר לגמרי כשמזיעים למצוה, ור' נתן ענה לו: זה נכון מאוד, אבל האם הרגשת פעם איזה טעם יש למצוה כשהתפללו לפני זה על המצוה, הרגשת פעם את קדושת היו"ט כשביקשת על כך? יש טעם אחר לגמרי לשבת כשכבר מיום רביעי ואילך התחילו להתפלל הטעימני נא טעם קדושת שבת, רבינו אומר ששבת הוא כמו חתונה באולם יפה מאוד, ופותחים לבן אדם חריץ קטן להסתכל בפנים, זה מעין עולם הבא, וכשמבקשים ומתכוננים לזה, ושמחים, ומודים להקב"ה שיש לנו ילדים ואשה, זה שבת אחרת לגמרי.

להודות – בכושרות

הרי זה נסים גדולים שהקב"ה עשה איתנו, שיש לנו אשה ויש ילדים, וזוכים לחתן אותם, והם לא מגיעים הביתה, זה נסים גדולים, שומעים כל יום סיפורים מחרידים, כמה זוגות נפרדו, אצלו חזר הבן, ואצלו חזר הבת, כמה צריך להודות שהילדים שלנו חיים בשמחה, אל תקחו את זה כמובן מאליו, אני מדבר עם ההורים שלי כל יום ואני שומע קצת מה קורה

לנהוג, אתה אומר להקב"ה אני מוסר לך את הרכב והנהיגה, גם אם תשמור על כל החוקים הרי יכול להגיע מישהו שיכור מבחוץ ולהיכנס בך עם רכב אחר, וכשמגיע שבת ויו"ט אנחנו נגיד את זה פעמיים, יש הרי שיחה מיוחדת על שבת ויו"ט, שרבינו אמר את זה גם על שבת ויו"ט, אפילו שאמר את זה כל יום, כתוב במיוחד שאמר את זה גם בשבת ויו"ט, כנראה שבשבת ויו"ט צריך להיבטל לגמרי להקב"ה.

בפרט שיש משפחות שהילדים לא רואים את האבא כל השבוע, הוא קם מוקדם ורץ לתפלה ולעבודה, וחוזר כשהילדים יושנים, הוא דומה לאסיר שמשתחרר לכבוד שבת בערבות, ולכן הוא צריך להכין את עצמו במשך השבוע לקראת שבת, להכין סיפור שיספר לילדים כשמגיע לבקר אותם מהכלא בשבת, יש כל כך הרבה ספרי צדיקים היום, לא צריך יותר מסיפור אחד בכל סעודה, לא כל אחד כל כך חכם לעשות שיחה ענקית מסיפור אחד, לא למהר, לתת לסיפור להגיע לכל מיני שאלות וקושיות, וכששואלים שאלה נגיד להם שצריך לשאול את הדיין ונבדוק מה כתוב בשו"ע.

טעם שבת עם תפילה

רב לך שבת בעמק הבכא, צדיקים אמרו ששבת קודש שבתוך שבועות עמק הבכא, רב לך, הם שבתות גדולים במיוחד, וכל שבת תלויה בהכנה ובתפלה, ר' נחמן טולטשינר בנה את הסוכה אצל ר' נתן וישבו שם התלמידים ושרו, ור' נחמן אמר שהוא מרגיש מצוה אחרת לגמרי כשהזיעו לכבוד המצוה, כשחתכו סכך והקימו דפנות וכו', ככה זה בכל שבת, זה משהו אחר שמתכוננים אליו, ולא כמו אלו שברגע האחרון מנפחים סוכה, ודקה לפני כניסת יו"ט הוא שואל את הרב על מעמיד דמעמיד, לא הולכים לפני שבת לטייל ולבלות, וכי כשאתה מחתן היום בערב, אתה יוצא לטייל אחה"צ עם הילדים, הרי שבת זו חתונה, צריך להגיע עם כוחות רעננים, יש ילדים שכל הכיף שלהם של שבת זה יום שישי, הבילויים שעושים,

אצל אחרים, ירחם השם.

צריך לבקש על הילדים שימצאו את הזיווג שלהם, אני יושב עם הבחורים ורואה שהם מסתכלים ככה עלי כל הזמן, לא אומרים כלום, אבל אני רואה על העינים שלהם את הבקשה השקטה: תוציא אותי כבר מהגלות שלי, כל בחור ובחורה הוא בכלא, ככה אומרים חז"ל מוציא אסירים בכושרות, אני לא אומר את זה רק לכם, אני מדבר גם לעצמי, גם לי יש כעת בן בשידוכים, ולפעמים אני אומר לעצמי אולי נמתיך עוד יום עוד שבוע לא יקרה כלום, אנחנו לא יודעים שהם פשוט בכלא, ואנחנו מחוייבים לשחרר אותם, פדיון שבויים, חז"ל לא דיברו על הגיל של היום, הם דיברו על הגיל שהיה בזמנים שלהם, כך משמע בגמרא שלמדנו השבוע, שתיקנו קידושי קטנה, אם ילדה בת 11 נשארה יתומה, ואין לה אבא שיקח בעבורה קידושין, כדי שלא תהיה שם חורבן התקינה חכמים שאחיה יקח עבורה קידושין, זה לא קידושי תורה כי היא יכולה לצאת במיאון, אבל חז"ל רצו שיהיה קידושין, אנחנו כל כך רחוקים מזה, זה נראה כזה מוזר, מה היה דחוף להם התקנה הזאת לחתן ילדה בת 11, וכי היא לא יכולה להמתין קצת, אבל חז"ל קורין לזה תיקון העולם, אני רואה את זה על הבחורים, הם לא יכולים כל הזמן לגשת ולבקש שאחפש להם שידוך, אבל אני רואה את זה על העינים שלהם.

אבל חז"ל אומרים בכושרות, בכי שרות, אחד בוכה, ואחד שר, יש מי שמתלונן, ויש מי שמודה להקב"ה בשיר והודאה, יש אנשים שכשתשאל אותם איך השלום בית הם יבכו ויתלוננו, אבל יש אנשים שכשתשאל אותם, הם יגידו לך כמה הם מודים להקב"ה ללא הרף על החסד הגדול שהוא נתן להם אשה ובית, ועל אף שהוא רואה חסרונות הוא יודע שגם לו יש חסרונות והוא מודה להקב"ה, מוהרא"ש היה אומר לאברכים להגיד הלל ביום הנישואין, בלי ברכה, אבל להגיד מזמורי ההלל, הללו את שם ד' יהי שם ד' מבורך מעתה ועד עולם, אני מודה לך הקב"ה שהוצאת אותי מהכלא, כל מי שנשוי

לא יודע מה עובר על בחור, ובפרט אברכים כשמתבגרים ומחתנים ילדים, יש להם כבר טבע אחר לגמרי ולא מבינים כלום מה עובר על הילדים שלהם, אני מציע שידוכים להורים, והם אומרים לי שאני מסית את הבחור שלהם לבקש שידוך, הם באמת חושבים שהבחור לא רוצה להתחתן ואני זה שרוצה לחתן אותם, הבחור הוא מאוד נורמלי והוא בוכה אלי שהוא רוצה להתחתן, והאבא לא מבין בכלל למה שהבחור שלו ירצה להתחתן, למה שהבת שלו תרצה להתחתן, זה הרי סבל מיותר, ואני שואל אותו אם אני יכול לקחת לו את אשתו לשבוע, הוא מתחיל להגיד למה שהבחור שלו לא יהנה קצת, ועדיף שיקח עול החיים מאוחר יותר, והאמת היא שהבחור שלו רוצה להיות בשמחה, שמחה אמיתית ולא מזוייפת, משחקים וחברים לא עושים שמחת אמת, ככה הקב"ה ברא את עולמו.

קושיא גדולה למה לא דיברו מזה

ואם תשאל למה צדיקים אחרים לא דיברו מזה, זה באמת שאלה קשה, גם לי קשה השאלה הזאת, אני באמת לא מביין, האם חסידות לוקחת את הכל? מה הפשט בזה שהם לא מתחתנים לפני גיל 22-23, אני לא מביין, זה קושיא עצומה, ומדובר בצדיקים גדולים מאוד, אין לי תירוץ על זה, הם אומרים שהראש של הבחור לא צריך להיות בעניני חתונה, צריך להכניס את הראש שלו בחסידות, אני לא מביין, הרי בשו"ע כתוב בדיוק מה יש לעשות כדי להיות שמור וקדוש, צריך להתחתן, ואני לא מדבר על המקומות שאינם חסידים, ששם מתחילים לשמוע שידוכים בגיל 24-25, ומי שמתחתן בגיל 22 הוא כנראה בחור שהתקלקל לגמרי והיה צריך להציל אותו, וכינתיים הבחורים נופלים, והאמת היא שלא שווה כל החיים של הבחור אם פעם אחת הוא נפל ופגם בקדושת הברית, זה לוקח מהאדם את כל השפע הן בגשמיות והן ברוחניות, וזה רק על פגם אחד.

תיקון הכללי

זה נכון שיש לנו את הצדיקים שמסרו את נפשם לתקן אותנו, כפי שרבינו מסר לנו את התיקון הכללי והמקוה שיתקן את הפגמים, צריך להאמין באמונת חכמים, שאם רבינו אמר שעשרת מזמורי התהלים מתקנים אותנו, חייבים להאמין בזה, כפי שרבינו כותב בתורה האחרונה בליקוטי מוהר"ן תניינא: ומי שזוכה לאמרם באותו היום, אין צריך לפחד עוד כלל מהפגם הנורא של המקרה חס ושלום, כי בודאי נתקן חטא זה, ובזכות תיקון חטא זה יבוא משיח צדקינו, ואז כשרבינו עשה את התיקון היה התנגדות נוראית על רבינו, דהרי רבינו רק רצה לתקן קדושתן וטהרתן של ישראל, והס"מ רוצה בדיוק את ההיפך, לזרוק אנשים לעבירות וליאוש, ולכן הוא מגיע לאברכים לשכנע אותם לחיות עם חומרות ופרישות, והכל רק כדי להפיל אותם, וזה תמוה על האברך הזה שלוקח בדיוק את ההנהגה הזאת של הצדיק, של החומרות והפרישות, הרי יש דרך איך להיות צדיק, זה מתחיל מלמטה, מתחילים לדבר אל הקב"ה, נזהרים מלשון הרע, ומשקר, ולימוד התורה, ושומרים על מה שאוכלים, ועולים לאט לאט בסולם, וכשתהיה בסולם למעלה תדע שיש ענין של חומרות ופרישות, אבל אי אפשר לקחת את הענין של הצדיק לפני ששומרים על העינים כמו שצריך, כשתשמור על עיניך כמו הצדיק ולא תראה שום תמונה, ותשמור על הדיבור שלך ולא תדבר שום דיבור מיותר וכ"ש דיבור אסור, אז אתה יכול לבוא לשאול מה לעשות עם חומרות ופרישות, ואם תתחיל מיד עם חומרות ופרישות הרי רק תיפול שוב ושוב, זה כל מה שהס"מ רוצה, להפיל את האדם במידת היסוד, כי עיקר הבנין הוא היסוד, וכשהיסוד מקולקל כל הבנין יפול, וזה מה שרבינו לוחם עם הס"מ, להחזיר את קדושתן של ישראל.

אומאן

צריך לדבר מאומאן, האמת שצריך לדבר על

זה כל השנה, אבל עכשיו זה חובה, כי כעת הרבה אנשים עוברים כל מיני בלבולים, אנשים אומרים שאין להם כסף, והשנה קשה מאוד הנסיעה, נוסעים עם רכבות ואוטובוסים כל אחד כתכנית הנסיעה שלו, ויש כאלו שטוענים, הרי הייתי פעם ואסע בעז"ה פעם אחרת, למה אני צריך לנסוע גם בשנה זו, תשמעו שיחה מר' נתן: עונש הגלגול קשה מנשוא, רבינו נתן שיחה שלימה, שמי שמגיע למעלה ונותנים לו אופציה או לקחת גיהנום או לחזור שוב לתקן את הכל בעולם הזה, אומר רבינו שחובה על הבן אדם להתעקש לפני הבית דין של מעלה, ויגיד להם שיעשו איתו מה שרוצים הוא לא מוכן לרדת שוב, לא לקחת סיכון נוסף, ואמר ר' נתן, אם אדע שיש לי סיכוי ללכת עוד פעם אחת לציון רבינו באומן, אבחר באופציה לרדת שוב לעולם הזה, הרי הוא כבר היה עשרות פעמים אצל רבינו, ורבינו כבר הבטיח לתקן אותו, אלא זה מראה שאנחנו מבינים אולי בפנייה ופלאפל, אבל אין לנו שום השגה בתיקונים של צדיקים, אנחנו חייבים להקשיב לדבריהם, כי אם נלך בראש שלנו, הרי כבר היינו שנה שעברה והוא כבר הבטיח לתקן אותנו אז למה צריך ללכת שוב.

אנחנו לא נוותר על ראש השנה אצל רבינו, אני מאמין לדברי מוהרא"ש שהיה לו כל כך קשה לנסוע ואעפ"כ נסע במסירות נפש, היה לי בקיץ אחד סיפור עם מוהרא"ש בנוגע אומן, כבר סיפרתי את זה ואספר שוב, כי אותי הסיפור הזה נתן מכת חשמל, זה היה ערב שבת הייתי כאן קרוב בקאנטרי, והלכתי לנוח קצת לכבוד שבת, היה לי רינגטון מיוחד בטלפון כשמוהרא"ש צלצל, שלא אפספס את השיחה, ושמעתי שמוהרא"ש מצלצל אני מיד מרים את הטלפון, והוא שואל אותי איפה אני באומן ראש השנה, לא רציתי לענות ושאלתי בדרך ארץ מה אני יכול לעזור למוהרא"ש, הוא שואל איפה אני אהיה עם הבחורים, אמרתי לו שלקחנו מקום בשבילם, הוא שואל שוב כמה מטות יש לנו, ואני שואל בחזרה מה אני יכול לעזור למוהרא"ש, הוא שואל אם נשאר לי

אמר לבוא לראש השנה, הוא צריך רק מטה והציון של רבינו.

תפלה לאומן

אנחנו חייבים להאמין בתפלה, בתפלה נגיע לרבינו, לבקש שוב ושוב ושוב, עוד לפני שהגעתי להיכל הקודש כבר היה לי משיכה חזקה להיות אצל רבינו בראש השנה, סבא שלי לקח אותי לראשונה כשהייתי בחור צעיר לאומן, אחרי זה נסעתי עם סבא שלי ועם אבא שלי, אבל מזמן לזמן ראיתי כל מיני ספרים שכותבים במעלה הגדולה להיות באומן ראש השנה, וזה מאוד משך אותי, אבל ידעתי שאין סיכוי כזאת בדרך הטבע, כי אני התפללתי אצל סבא שלי לפני העמוד בראש השנה, וניהלתי שם את המקהלה, וחתכתי שם העוגות לכל היהודים שהגיעו אליו, ואני הכנתי את המקוה, הייתי השץ מץ, וידעתי שאין סיכוי לנסוע, וכשהתקרבתי להיכל הקודש התחלתי להתפלל על זה, זה היה נראה תפלת שווא, אבל התפללתי כל יום, רבש"ע אני רוצה לנסוע לרבינו לראש השנה, אני מספר את זה לא רק לאלו שיש להם מניעות, אלא לכל אלו שבטוחים שנוסעים, שימשיכו להתפלל על זה, היה פעם אחת עם אחד התלמידים של מוהרא"ש, כשירד במדרגות הבית שלו עם המזוודה לצאת לשדה התעופה, הוא נתקע במזוודה ונפל כל המדרגות ושבר את רגליו, והיה ראש השנה בניו יורק, אחרי ראש השנה שאלתי אותו את מה שר' נתן שאל, ליפא עמנו הייתם, איפה היית יו"ט, הוא מספר לי שהוא בכלל לא חשב שהוא צריך להתפלל על זה שיוכל לנסוע לרבינו, הוא הרי נוסע כבר ארבעים שנה, והוא לא התפלל, ושבר את הכל, ואני לא מדבר על זה שאשתו לא נותנת לו לנסוע, או שההורים שלו לא נותנים לו, או שהבוס לא נותן, או שהמנהל לא נותן, אלא כולם מאשרים שיסע, והוא לא התפלל ושבר את רגליו.

אני שמעתי פעם מחסיד ברסלב, שכל בוקר אחרי שמסיים את התיקון הכללי, כל הנשמה

שני מיטות, אמרתי שכן, והוא שואל אם אני יכול לתת לו את זה, חשבתי שמהו קורה לי, ואני שואל מה אני יכול לעזור למוהרא"ש, הרי אני לא הייתי בבית כנסת הישן באומן, אני לא מהיכל הקודש האמיתי אלא מהמזוייף, אני הגעתי למוהרא"ש כשכבר היה מגנומטר, מוהרא"ש אומר שמאיימים עליו משהו באומן, ואין לו אפשרות להיות בבנין שלו, ולכן הוא רוצה מיטה עבורו ועבור בנו, שאלתי אם זה סיפור של כסף, אני יכול להשיג בעז"ה את הכסף, הוא אומר שלא צריך כלום, ואמר מה שהיה אצל דוד המלך עם חושי הארכי, הרי מי שלומד את הפסוקים רואה שאחיתופל נתן עצה מדהימה לאבשלום איך הוא יכול לחסל את דוד המלך וכל מלכותו, אבל ד' ציוה להפר עצת אחיתופל, ואבשלום קיבל את עצת חושי הארכי, שאמר לו הרי אתה יודע שאבא שלך דוד הוא מלומד מלחמה וכבר ניצח את הארי ואת הדוב, והוא יכול להרוג אותך, ועדיף שתחכה 3 ימים כדי לאסוף את כל עם ישראל ואז תוכל להפילו, ובינתיים הלך חושי הארכי ואמר לדוד לברוח ולהתחבא, ואחיתופל ראה שלא קיבלו את עצתו הוא הפיל את עצמו על חרב ונהרג, ומוהרא"ש אומר לי אני כבר נלחמתי עם הארי ועם הדוב, ואני לא מפחד מאף אחד.

אני לקחתי מהסיפור הזה שני דברים, א' זה היה בתקופה שאמרו לי כל הזמן אני לא באמת ממוהרא"ש ואני לא שייך להיכל הקודש ואני סתם עושה צער למוהרא"ש, וכשמדברים הרבה בסוף הדיבורים נכנסים למוח, ולכן היה לי הרבה חיזוק, כי כל הדברים שאמרו לי שאני כלום לפני שהגעתי למוהרא"ש, כבר הוציא לי מוהרא"ש, אבל אז הגיעו נסיונות חדשים, ואני מתחיל לחשוב אולי באמת אני צריך ללכת ולא להפריע למוהרא"ש, ואני רואה שמוהרא"ש לא ביקש מאף אחד אחר מיטה, אני לא רוצה להיות מתכבד בקלון חבירו, אבל ראיתי שדי נוח לו אצלי, אבל הלימוד הגדול שהיה לי מהסיפור הזה, שמוהרא"ש הסכים לוותר על כל הבית כנסת שלו באומן, על מאות האנשים וכו', ולהיות אצלי עם הבחורים, רק כי רבינו

להביא מתנה לרבינו

ואם כבר חושבים על אומן ראש השנה, הרי אי אפשר להגיע בידים ריקות, אנחנו נכין מזוודה עם מתנות להביא לרבינו, קודם כל נלמד כל יום קצת חומש, אחרי זה קצת משניות, אני מדבר עכשיו לאברכים שעובדים קשה מאוד, תלמדו כל יום שני פרקים ביום, ותסיימו ששה סדרי משנה במשך שלשת רבעי שנה, ותביאו את זה מתנה לרבינו, כאן בהיכל הקודש שומעים מספרים גבוהים, אחד סיים עשרים פעם אחד סיים מאה ואחד, ואחד סיים מאתיים פעם, ואברך חושב לעצמו זה לא בשבילי לסיים את הכל, האמת היא זה לא הרבה, כמה דקות ביום אתה מסיים שני פרקים, ועד סוף השנה גם אתה תסיים ששה סדרי משנה.

ואם היצר יגיד לך שזה לא נחשב ללמוד, אגיד לך שיש שיטות הסוברים שזה כן נחשב ללימוד, וככה רבינו סובר, וכי יותר טוב לקרוא עיתון בזמן הזה, או סתם לבטל את הזמן, אם תיקח משניות ותתחיל להגיד אתה תראה בעצמך שבאמצע האמירה אתה כבר מביין חצי ממה שאתה לומד, והרי רבינו אומר שאתה תביין בסוף, וממילא יבין, אל תהיה חכם, זה לא עולה כסף, תנסה, הרי לא אמרתי לך לעזוב את החברותא בכולל, ולא אמרתי שתעזוב את השיעור, אתה יושב בבית משועמם בחוסר מעש, אשתך רוצה ללכת לאמא שלה ואתה מתחיל לעשות לה פרצופים, תן לה ללכת וליהנות ותפתח משנית לכמה דקות, ואף אחד לא ידע שלמדת בשיטת ברסלב, תסגור טוב את הוילון שאף אחד לא יראה שפתחת משניות, אני מבטיח לך שהאף שלך לא תיפול ולא יצמחו לך קרניים, אל תפחד שאתה תהיה בברסלב ובהיכל הקודש, תנסה את זה ותראה איך אתה מרגיש את השכינה הקדושה, זה ממש תורה לשמה, תורה מבלי להבין, אין בזה כבוד ורבנות ודיינות רק תורה, כי הקב"ה ציוה ללמוד.

תהלל קה הללוקה הוא מיד מוסיף, רבש"ע עזור לי להגיע לראש השנה לרבינו, אני וכל משפחתי, ולא לעשות חכמות וליצנות, לא להגיד נסעתי כבר פעם אחת, הרי יש לנו כאן רבי שמלמד אותנו איך להיות דבוק בהקב"ה, יש כאן רבי שמרים אותנו אם נפלנו, יש כאן רבי שמלמד אותנו איך לחיות בבית עם האשה ועם הילדים, יש כאן רבי שמביא לי את כל הדברים הטובים, וברגע שהוא מבקש שנבוא אליו לראש השנה, אני חייב לנסוע אליו בלי שום הסברים, כל שנה אני חושב איך להסביר לכם למה צריך לנסוע, פעם אחת אני מדבר על זה שנוסעים לעורך דין טוב לעזור למשפט, ופעם אחרת אני מנסה לדבר בצורה אחרת, והאמת היא שעם ליצנות אפשר לפרוך הכל, אז אגיד לכם את הטעם הפשוט, אנחנו נוסעים כי הרבי שמביא אותי להקב"ה אמר לי לבוא אליו, בלי שום סיבה אחרת.

להבין כסף מתחילת שנה

לא מחכים עד לסוף שנה ואז רואים שאין כסף, מכינים קופה כבר בחודש תשרי, וכותבים על זה אומן-קודש קדשים, וכל יום מכניסים שם צדקה, ומגיע סוף שנה רואים שיש שם כסף לכרטיס, או חצי כרטיס, הכל ריוח, ואני אומר שוב לאברכים אל תתביישו עם רבינו, תבקשו מידידים ומכרים שיעזרו לכם לנסוע, כי יש המון אנשים שרוצים לנסוע אבל לא יכולים לנסוע כי המוח שלהם עוד לא נותן להם לנסוע, אז תגיד להם שאתם תגיד תיקון הכללי במיוחד בשבילם בציון של רבינו, האמת היא שמותר להגיד הכל, מותר להגיד הכנסת כלה ופדיון שבויים, ככה מוהרא"ש אמר בשם ר' לוי יצחק, כי זה באמת פדיון שבויים והכנסת כלה, הכל רבינו נותן לנו, אבל לא צריך להגיע לזה, כי אפשר להגיד את האמת הפשוט, אני אוסף כסף להגיע לאומן ראש השנה, הרבה בחורים ואברכים מספרים כאן סיפורים יפים איך גייסו כסף לאומן, הרי בשקט בשקט כל אחד יודע שהוא חייב את רבינו, לעצמו ולילדיו, אל תתביישו בזה.

אותך למה אבא שלו העיף אותנו מהבית, למה אבא שלו צעק עליו שהתקרב לברסלב למקום שרק אומרים, אנחנו לא נהיה חכמים יותר מר' נתן ומרבינו, נגיד משניות, עוד מעט יכריזו את הלוייה ויהיה עשרות אלפי איש בלוייה אבל הוא לא סיים משניות אפילו פעם אחת, וכשיעלה למעלה לא ישאלו אותו כמה פארנצ'עס היה לו וכמה חסידים היו לו, יגידו לו ערוך מקרא שקרית ערוך משנה ששנית, והוא צחק כל השנים ממשניות ושם הוא כבר לא יצחק, צוחק הוא מי שצוחק אחרון.

על היכלי אבכה יום ולילה

בית המקדש הוא המוח של הבן אדם, רבינו אמר לר' נתן כשאתה מתיישב לבכות בתיקון חצון 'על היכלי אבכה יומם ולילה', הכוונה להיכל שבמוח, שזה חרב ונחרב שלא מרגישים את הקב"ה, הרי כל הראש שלנו מלא במחשבות של כסף וכבוד ותאוות, האם מחזיקים ממני או לא, אני יראה להווא, ואני יעשה ככה להווא וכדומה, וזה חורבן נורא, חורבן בית המקדש, על היכלי אבכה יום ולילה, ומגיע כאן רבינו ואומר לנו שאפשר לבנות את הבית מקדש שלנו במוח, על ידי אמירת המשניות, אל תצחקו מדברי רבינו, שלמה המלך אומר אם חכמת לך, אם אתה חכם ומקשיב לצדיק אתה עושה טובה רק לעצמך, ואם לצת לבדך תשא, אם אתה עושה ליצנות רק אתה בעצמך תסבול מזה, אתם תרגישו אחרי אמירת משניות שיורד ממכם בוץ.

רציתי לדבר קצת מפרשת השבוע, התחלנו ספר דברים, היו צדיקים שכל יום למדו קצת משנה תורה, זה דברי המוסר של משה רבינו, הוא אומר לנו כאלו מילים יפות, הוא אומר לנו כל הזמן כמה הקב"ה נותן לנו וכמה הוא רוצה רק לעשות לנו טוב ולמה אנחנו לא מקשיבים לקולו, ד' יעזור שיהיה לנו שבת יפה בלי אבילות.

חומר להסרת כתמים

מוהרא"ש כותב באשר בנחל, כשבן אדם חוטא הוא מתלכלך, ויש עליו כתם, כמו מישהו שאוכל משהו ונופל עליו רוטב מהסלטים, אם תלך מיד ותכבס זה ירד, אבל בשבת אי אפשר לכבס ואם הכתם הוא משמן כבר אי אפשר להוריד את זה, חייבים איזה חומר כימיקלי מיוחד שידע להוציא את זה, וכמו בסירים אם מנקים מיד מוצ"ש זה ירד, אם משאירים את הסיר לשבוע הבא, זה ירד מאוד קשה, ואם מישהו משאיר את זה לפעם בשנה לערב יו"כ, זה לא ירד לו, ולכן אומר מוהרא"ש אם מישהו הלך ברחוב וראה ראייה אסורה, הרי נכנס לו כעת כתם בנשמה, והדרך להוציא את הכתם הוא בפרקי משניות, זה חומר כימיקלי מיוחד שמכבס את כל הכתמים מהנשמה, ואם תגיד שאתה לא לומד כי זה לא נחשב ללימוד אתה תישאר עם הכתמים.

דרך הלימוד של ר' נתן

ר' נתן היה גאון עולם, חמיו היה ר' דוד צבי אויערבאך והוא היה רב גדול על 3 ערים גדולות, ואמר שהציעו לו הרבה בחורים טובים, אבל הוא לקח את ר' נתן כי היה ת"ח גדול הוא ידע ש"ס בעל פה, היה לו כזה תחביב עם כמה חברים שהיו עוברים כל התוס' בש"ס בעל פה, ר' נתן שמע תורות ארוכות מרבינו וידע אחרי זה לכתוב הכל אות באות, מבלי להחסיר מילה אחת, כל הליקוטי מוהר"ן שיש לנו הוא כתב, אנחנו לומדים כל קטע עשרות פעמים כדי להבין, והוא זכר כל מילה בפעם אחת, רוב דברי התורות היו בראש השנה בחנוכה ובשבועות, דרשות ארוכות רבינו נתן והיה לו ראש גאוני וקלט הכל, וכשהוא הגיע לרבינו, אמר לו רבינו, שהתיקון שלו הוא שיגיד כל יום ח"י פרקים משניות, ואבא שלו רואה אותו אומר משניות הוא לא ידע מה לעשות עם הבן שלו שככה התקלקל ולא לומד רק אומר, ואז גיע איזה חכם ויגיד שהאמירה של ר' נתן זה כמו לימוד כי הוא ידע את כל הש"ס, אז אשאל

ספק שחייבים לחנך ולהוכיח, אבל בו זמנית חייבים לתת להם הרבה מילים טובות והערכה, כשמגיעים הביתה אומרים לאשה כמה שמעת דברים טובים מהרבי על הילד וכדומה.

אהבת הילדים זה לא אומר שצריך לחבק אותם ולתת להם נשיקה, אולי מותר לעשות את זה, ומותר לקנות להם מתנות, אבל זה לא אהבה, אהבת הילד אומר שאנחנו נסתכל על הנקודות הטובות של הילד, ואנחנו נשבח את זה, ואם יש לו קשיים נעזור לו לעבוד על זה, ד' יעזור שנוכל להתכונן לשבת קודש מתוך שמחה, ולזכור ששבת זה חתונה, כשמישהו עובד אצל אחרים, יכול להיות שלפי ההלכה מותר לו לעבוד ביום שישי אחה"צ, אבל כשמישהו עצמאי, אין לו שום היתר להשאיר פתוח אחרי מנחה גדולה, לא להגיע ברגע האחרון לשבת קודש עצבנים ועייפים, יש כאלו שיוצאים עם הילדים ביום שישי ליריות כאב, אני לא מביין את הכיף האמריקאי החדש, יורים כאלו כדורים אחד על השני, זה מאוד כואב אבל זה כיף, לך תבין אותם, אבל לא עושים את זה ביום שישי, צריך להכין את עצמינו לשבת, ולתת לילדים לישון ביום שישי, לא לעשות חשבון להשאיר אותם ער כדי שבליל שבת ילכו לישון מיד, ההיפך שיהיו ערים, תשב איתם תדבר איתם תשיר איתם כמה השבת מתוק וטוב.

זמירות וקידוש בשבת

בכל ליל שבת אחרי התפילה אני הולך אל הבחורים ושר איתם זמירות, כדי שלא יאכלו סתם ארוחת ערב, ואמרתי לבחורים שידעו שאחרי אני מסיים איתם אני הולך הביתה ומתחיל כל הזמירות מהתחלה, שלום עליכם, כי אני לא רוצה שהילדים שלי יזכרו שבשבועות הקיץ לא שרים זמירות, יחשבו שבקיץ האבא היה מאוד רעב, החתם סופר עשה קידוש בשבת בבוקר, ואכל משהו קטן, והלך ללמוד כמה שעות, ואחרי זה חזר ונטל ידים לסעודה, ולא עשה שוב קידוש, כי כבר יצא קידוש במקום סעודה, פעם אחת הגיע אורח לסעודה, והוא

הלכות תשעה באב

נעבור מהר על ההלכות, בסעודת המפסקת אוכלים רק תבשיל אחד, בלילה יושבים על הרצפה, כולם מתחילים לצום, קטנים וגדולים אנשים נשים וטף, והילדים הולכים לישון ובבוקר יכולים לאכול, וכל אחד ישאל את הדיין מה אשתו צריכה לעשות, הכל תלוי במצב, גם בבוקר יושבים על הרצפה ואומרים איכה, ואחה"צ אפשר כבר ללמוד שיעורים כסדרן, בכל שנה צריך לחכות לכבס כביסה עד ' באב בצהריים, אבל השנה שזה ערב שבת מותר כבר להכין הכל מיד במוצאי תשעה באב בליל שישי, לכבס כל מה שצריך ולהכין את הבית לשבת, שבוע הבא כבר נחמו, הגמרא אומרת שכתשעה באב נולד משיח, מתי שנראה שהעולם חרב אז הקב"ה מכין את הגאולה, כל אדם שמרגיש שאצלו זה תשעה באב הכל נחרב, אם יתבונן יראה שיש אצלו לידת משיח, והרי משיח הוא השיחה, משיח אלמים, זה הזמן לדבר אל הקב"ה שיגאל אותנו.

לא לאבד את הילדים במוסר מרובה

יש רש"י אחד שאני רוצה לדבר על זה על אף שכבר מאוחר, אפשר להתחיל עכשיו שיעור חדש, אצל מוהרא"ש היה נקרא שהשיעור מתחיל ב9, והוא נכנס ב10, אז אפשר עכשיו להתחיל שיעור חדש, רש"י כותב על הפסוק ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חודש וגו', משה רבינו לא רצה להגיד מוסר אלא סמוך למיתתו, ולמד זאת מיעקב אבינו שהוכיח את בניו רק סמוך למיתתו, ואמר לראובן, הטעם שלא הוכחתי אותך כל השנים כי לא רציתי שתניחני ותלך להידבק בעשו אחי, רש"י פלא ונורא, ליעקב אבינו יש הרבה מה להגיד לראובן, והוא מפחד להגיד את זה שמא הוא ילך לעשו, הרי מדובר כאן בראובן ראש שבטי יה עדות לישראל, אבל אנחנו צריכים ללמוד מזה שצריך לדעת איך לדבר לילדים, להיזהר שלא לאבד אותם, הוא יכול בדקה ללכת לעשו, לדבר איתם באהבה וברמזים, אין

מעט הסוד יוצא, הוא לא ידע מה לעשות, הוא גר בבני ברק ורץ להרב וואזנער ז"ל הרב שלו שיגיד לו מה לעשות, הוא היה אז רב צעיר ועוד לא שמע על עבירות כאלו, הוא נהיה חיור כסיד וביקש מהאברך שיתן לו כמה ימים, האברך חזר אחרי כמה ימים, והרב וואזנער אומר לו, יש לי בשבילך תיקון אם אתה מקבל על עצמך לשוב בתשובה, מהיום בכל ערב שישי תנוח קצת, ובליל שבת תעשה סעודות יפות, ותשיר הרבה זמירות, ותהיה שמח בשבת, ואני מבטיח לך שאתה תצא מהקליפות האלו, ככה הוא עשה, ולא נשאר זכר מכל הטומאות וד"ל, האברך מספר לאן הוא הגיע אחרי זה, בתורה ובתפלה, והכל בזכות סעודות שבת יפות שהוא עשה, אם אתם רוצים להזמין אורחים, תראה שזה לא יהיה אורחים שבאו רק לבילוי, אחרי הסעודה תעשה מה שאתה רוצה תאכל ארטיק ופיצוחים, אבל בעת הסעודה תזכור שדא היא סעודת דמהימנותא, סעודת שבת קודש, יה"ר שיבנה בית המקדש במהרה.

לא ידע שהחת"ס כבר עשה קידוש ואכל משהו, וראה שהחת"ס נוטל ידיו בלי קידוש, הוא הלך הביתה וסיפר לאנשי עירו שהחת"ס פסק להלכה שלא עושים קידוש בשבת בבוקר, הוא ראה מעשה רב בעיניו, ורב העיר שלו כותב מכתב לחת"ס שהוא רוצה לדעת מה המקור למנהג הזה, מהיכן הוא לקח את זה, ומאז שינה החת"ס את המנהג, וכל פעם שחזר מהלימוד שלו, הוא חזר ועשה שוב קידוש, וככה נוהגים גם אצלינו, אף שיש קידוש בבית כנסת, חוזרים הביתה ועושים שוב קידוש, כדי שהילדים ידעו שכל סעודה מגיע עם קידוש.

כה זמירות ושמחת השבת

בליל שבת שבוע שעבר סיפרתי לבחורים סיפור מפחיד, היה אברך שהיה נראה מבחון אברך חשוב מאוד, אני לא יכול לפרט כמה נמוך הוא היה בשאול תחתית, הוא נטפל לאיזה שידה, וכבר היה לו ילדים לעבודה זרה, היה לו מר ונורא, כי היה לו אשה וילדים בבית, ועוד
